

A9-0190/2021

2.6.2021

JELENTÉS

a Covid19 kereskedelmi vonatkozásairól és következményeiről
(2020/2117(INI))

Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság

Előadó: Kathleen Van Brempt

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INDOKOLÁS	20
VÉLEMÉNY A FEJLESZTÉSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	25
VÉLEMÉNY A MEZŐGAZDASÁGI ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	33
INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL	43
AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁSA	44

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a Covid19 kereskedelmi vonatkozásairól és következményeiről (2020/2117(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel „A kereskedelempolitika felülvizsgálata – Nyitott, fenntartható és határozott kereskedelempolitika” című, 2021. február 18-i bizottsági közleményre (COM(2021)0066),
- tekintettel a külföldi támogatások tekintetében az egyenlő versenyfeltételek biztosításáról szóló, 2020. június 17-i bizottsági fehér könyvre (COM(2020)0253),
- tekintettel az „Európa nagy pillanata: Helyreállítás és felkészülés – a jövő generációért” című, 2020. március 27-i bizottsági közleményre (COM(2020)0456),
- tekintettel „A »termelőtől a fogyasztóig« stratégia a méltányos, egészséges és környezetbarát élelmiszerrendszerért” című, 2020. május 20-i bizottsági közleményre (COM(2020)0381),
- tekintettel a 2020. évi kiigazított munkaprogramjáról szóló, 2020. május 27-i bizottsági közleményre (COM(2020)0440), valamint von der Leyen elnök Sassoli elnökhöz és Merkel kancellárhoz intézett „Az Unió 2020. évi helyzete” című, 2020. szeptember 16-i szándéknyilatkozatára,
- tekintettel „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia – Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” című 2020. május 20-i bizottsági közleményre (COM(2020)0380),
- tekintettel „A tisztább és versenyképesebb Európát szolgáló, körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési terv” című, 2020. március 11-i bizottsági közleményre (COM(2020)0098),
- tekintettel az „Új európai iparstratégia” című, 2020. március 10-i bizottsági közleményre (COM(2020)0102),
- tekintettel a „Kkv-stratégia a fenntartható és digitális Európáért” című, 2020. március 10-i bizottsági közleményre (COM(2020)0103),
- tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének és a Bizottságnak „Az Afrikával kapcsolatos átfogó stratégia felé” című, 2020. március 9-i közös közleményére (JOIN(2020)0004),
- tekintettel az „Európa digitális jövőjének megtervezése” című, 2020. február 19-i bizottsági közleményre (COM(2020)0067),
- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i bizottsági közleményre (COM(2019)0640),

- tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének és a Bizottságnak „A globális változásra irányuló új EU–USA program” című, 2020. december 2-i közös közleményére (JOIN(2020)0022),
- tekintettel a Bizottság szolgálatainak az EU szabadkereskedelmi megállapodásai kereskedelemre és fenntartható fejlődésre vonatkozó fejezetei végrehajtásának és érvényesítésének javításával kapcsolatos visszajelzésről és további lehetőségekről szóló, 2018. február 26-i informális dokumentumára, valamint a kereskedelemről és fenntartható fejlődésről szóló fejezetekre vonatkozó 15 pontos cselekvési tervére,
- tekintettel „A mindenki számára előnyös kereskedelem – a felelősebb kereskedelem- és beruházáspolitikára felé” című, 2015. október 14-i bizottsági közleményre (COM(2015)0497),
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezménye Felelős 21. Konferenciája (COP21) keretében elfogadott megállapodásra (Párizsi Megállapodás),
- tekintettel az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjére és a fenntartható fejlődési célokra,
- tekintettel az uniós kereskedelempolitika felülvizsgálatáról szóló, 2020. november 26-i állásfoglalására¹, a tisztességes, egészséges és környezetbarát élelmiszerrendszerre irányuló „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiáról szóló, [2021. június ...-i] állásfoglalására², „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia – Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” című, [2021. június ...-i] állásfoglalására³, az „Európa digitális jövőjének alakítása: a digitális egységes piac működése előtt álló akadályok felszámolása és a mesterséges intelligencia használatának javítása az európai fogyasztók számára” című, 2021. május 20-i állásfoglalására⁴, a fenntartható turizmusra vonatkozó uniós stratégia létrehozásáról szóló, 2021. március 25-i állásfoglalására⁵, „Az importált fogyasztási cikkek karbonintenzitását ellensúlyozó, WTO-kompatibilis uniós mechanizmus felé” című, 2021. március 10-i állásfoglalására⁶, a Bizottságnak szóló ajánlásokkal a vállalati átvilágításról és a vállalati elszámoltathatóságról szóló, 2021. március 10-i állásfoglalására⁷, a körforgásos gazdaságról szóló új cselekvési tervről szóló, 2021. február 10-i állásfoglalására⁸, az „Új európai iparstratégia” című, 2020. november 25-i állásfoglalására⁹, „A közös kereskedelempolitika végrehajtása –2018. évi éves jelentés” című, 2020. október 7-i állásfoglalására¹⁰, a világ erdőinek védelmében és helyreállításában az EU szerepéről szóló, 2020. szeptember 16-i állásfoglalására¹¹, az éghajlati és környezeti vészhelyzettről

¹ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0337.

²[Kérjük, illessze be az elfogadás időpontját és a 2020/2260(INI) eljárásra való TA-hivatkozást, amelyet várhatóan a 2021. júniusi plenáris ülésen fogadnak el.]

³ [Kérjük, illessze be az elfogadás időpontját és a 2020/2273(INI) eljárásra való TA-hivatkozást, amelyet várhatóan a 2021. júniusi plenáris ülésen fogadnak el.]

⁴ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0261.

⁵ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0109.

⁶ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0071.

⁷ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0073.

⁸ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0040.

⁹ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0321.

¹⁰ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0252.

¹¹ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0212.

szóló, 2019. november 28-i állásfoglalására¹², „A digitális kereskedelmi stratégia felé” című, 2017. december 12-i állásfoglalására¹³, valamint a kereskedelem és beruházás új, előretekintő és innovatív jövőbeli stratégiájáról szóló, 2016. július 5-i állásfoglalására¹⁴,

- tekintettel a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia – Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” című, 2021. április 21-i véleményére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a Fejlesztési Bizottság és a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság véleményére,
 - tekintettel a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság jelentésére (A9-0190/2021),
- A. mivel a Covid19 által előidézett világjárvány nyomán olyan példátlan egészségügyi, gazdasági, társadalmi és humanitárius világválság alakult ki, amely a nemzetközi kereskedelemben soha nem látott mértékű szűk keresztmetszeteket és zavarokat okozott, ennek következtében pedig a vírus terjedésével párhuzamosan hirtelen visszaesett a nemzetközi kereskedelem, jelentősen csökkent a globális termelés és foglalkoztatás, csökkent a közvetlen külföldi befektetések szintje és fokozódtak a geopolitikai feszültségek;
- B. mivel a világjárvány rámutatott az EU és a globális ellátási láncok stratégiai sebezhetőségére, többek között a kritikus fontosságú nyersanyagok és az alapvető gyógyászati termékek, például az egyéni védőeszközök és a gyógyszerhatóanyagok tekintetében, és rámutatott arra, hogy globális, regionális és helyi szinten egyaránt nagyobb rezilienciára és diverzifikációra van szükség;
- C. mivel a Covid19-járvány tovább növelte az egyenlőtlenségeket, valamint a polgárok körében tovább fokozta a munkahelyek bizonyos ágazatokban tapasztalható megszűnése, a munka változó jellege, valamint a munkavállalók bérére és jogaira gyakorolt nyomás miatti aggodalmakat; mivel ezekkel a problémákkal foglalkozni kell annak érdekében, hogy a közvélemény továbbra is támogassa a globális kereskedelmet;
- D. mivel a Covid19-járvány azzal a kockázattal jár, hogy visszalépés történik az éghajlatváltozás elleni világméretű küzdelemben, ugyanakkor a bel- és külpolitikában globális fellépésre és együttműködésre van szükség a szakpolitikák kidolgozásához és az éghajlatvédelmi intézkedések észszerűsítéséhez, mivel a vakcina önmagában nem lesz elegendő ahhoz, hogy kezelni lehessen a Covid19 által előidézett társadalmi, környezeti és gazdasági válságot;
- E. mivel az Európai Unió ugyan jelentősen csökkentette belső üvegházhatásúgáz-kibocsátását, az importba beágyazott ÜHG-kibocsátás mégis folyamatosan nőtt, ami

¹² Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0078.

¹³ HL C 369., 2018.10.11., 22. o.

¹⁴ HL C 101., 2018.3.16., 30. o.

veszélybe sodorta az Unió globális üvegházhatásúgáz-kibocsátási lábnyomának csökkentésére irányuló uniós erőfeszítéseket;

- F. mivel a Nemzetközi Valutaalap becslései szerint¹⁵ 2022-ben az áruk és szolgáltatások nemzetközi kereskedelme várhatóan 8,4%-kal nő, és a kereskedelempolitikának teljes mértékben be kell töltenie szerepét a Covid19-világjárványból való kilábalásban; mivel a kereskedelempolitika felülvizsgálatáról szóló bizottsági közleményt ki kell egészíteni a felülvizsgálat végrehajtásában kulcsszerepet játszó Európai Parlamenttel folytatott folyamatos párbeszéddel és átláthatósággal, valamint az EU rezilienciájának és stratégiai autonómiájának növelésére irányuló stratégiával, ideértve a belföldi termeléssel, az ellátási láncok közelebb hozásával, a beszállítók diverzifikálásával és a készletfelhalmozással kapcsolatos testreszabott szakpolitikai intézkedéseket és eszközöket is;
- G. mivel az EU – kiterjedt kereskedelmi megállapodás-hálózatával a világ legnagyobb kereskedelmi tömörüléseként – a világ kereskedelmi színterének legnagyobb szereplője, és egyedülálló helyzetben van ahhoz, hogy globális együttműködést folytasson, előmozdítsa az uniós normák, értékek és fenntarthatósági keretek partnerországokban történő végrehajtását, valamint az európai zöld megállapodással és a Párizsi Megállapodással összhangban biztosítsa a világgazdaság fenntartható helyreállítását;
- H. mivel a Kereskedelmi Világszervezeten (WTO) belüli megosztottság és a WTO reformjának sürgető szükségessége megnehezítette a globális ellátási láncok fenntartására irányuló összehangolt erőfeszítéseket, és most az olyan multilaterális intézményekbe vetett bizalom helyreállítását kell prioritásként kezelni, amelyek a WTO kereskedelmi és egészségügyi kezdeményezéséről folytatott tárgyalások gyors előmozdítása révén képesek globális válaszokat adni;
- I. mivel fontos, hogy WTO és más nemzetközi szervek, különösen az Egészségügyi Világszervezet (WHO), az ENSZ intézményei és a Világbank között szoros együttműködés alakuljon ki a válság átfogó kezelése érdekében, különös figyelmet szentelve a fejlődő országokon belüli egészségügyi és gazdasági következményeknek;

Méltányos, reziliens és zöld értékláncok

1. hangsúlyozza, hogy a kereskedelempolitika válaszüthöz érkezett; megjegyzi, hogy megváltozott a geopolitikai helyzet, és hangsúlyozza, hogy az EU-nak továbbra is helyt kell állnia ebben az új környezetben; meggyőződése, hogy a Covid19 miatt még szükségesebbé vált az uniós kereskedelempolitika alapos felülvizsgálata; hangsúlyozza, hogy a Parlament kész aktívan hozzájárulni a kereskedelempolitika felülvizsgálatához;
2. hangsúlyozza az emberi jogokat, a munkavállalói jogokat és a környezetvédelmi normákat tiszteletben tartó méltányos, reziliens és fenntartható értékláncok fontosságát; emlékeztet arra, hogy az ellátási láncok kötelező átvilágítását ennek elérése eszközként kell felhasználni; hangsúlyozza, hogy nagyobb figyelmet kell fordítani a mikro-, kis- és középvállalkozások (mkkv-k) kiszolgáltatott helyzetére, különösen a fejlődő országokban, hiszen a nagyvállalatok nagyobb valószínűséggel tudnak megbirkózni a

¹⁵ Nemzetközi Valutaalap, *Világ gazdasági kilátások: az eltérő helyreállítások kezelése*, 2021. április.

külső sokkhatásokkal; hangsúlyozza a stratégiai előrejelzés fontosságát annak érdekében, hogy javuljon az EU és a fejlődő országok felkészültsége és rezilienciája a jövőbeli sokkhatásokkal és egészségügyi válságokkal, többek között új mutációk és új világjárványok felbukkanásával szemben, időálló stratégiák és válaszlepek kidolgozását tűzve ki célul; rámutat, hogy a fenntartható ellátási láncra vonatkozó uniós stratégia egyik fő pillére az lenne, hogy a nemzetközi ellátási láncoknak nagymértékben kitett vállalatok tekintetében a nem pénzügyi információk közzétételéről szóló irányelv¹⁶ küszöbön álló felülvizsgálata keretében jogilag kötelező érvényű jelentéstételi kötelezettséget írjanak elő;

3. kéri az EU-t annak biztosítására, hogy a kereskedelem a gazdaságilag hátrányos helyzetűek érdekében is működjön; e tekintetben emlékeztet arra, hogy a „méltányos és etikus kereskedelmi programok” előmozdítására irányuló konkrét intézkedések – amelyek mellett a Bizottság „A mindenki számára előnyös kereskedelem” elnevezésű stratégiában elkötelezte magát – a jelenlegi körülmények között még inkább relevánssá váltak, mivel a méltányos kereskedelem alulról szerveződő kezdeményezései biztosíthatják, hogy a kereskedelem az ellátási lánc gazdaságilag hátrányos helyzetű szereplőinek javát szolgálja; hangsúlyozza a kiszámítható, hosszú távú megrendelések fontosságát, és tudomásul veszi az ilyen jellegű sikeres megrendelési rendszereket a méltányos kereskedelem ágazatában;
4. felszólítja a Bizottságot, hogy a fiatalokat és a magánszektor bevonó uniós programokon keresztül támogassa a méltányos kereskedelemmel kapcsolatos kezdeményezéseket, általában a külső fellépésekben, a kereskedelemről és a fenntartható fejlődésről szóló fejezetek végrehajtásában, az uniós küldöttségeken keresztül, valamint a bevált gyakorlatok díjazása és az EU helyi, regionális és nemzeti hatóságai, a civil társadalom, az iskolák és egyetemek közötti tudáscsere elősegítése révén, többek között azáltal, hogy az „Uniós városok a méltányos és etikus kereskedelemért” díjat kiterjeszti az iskolákra és egyetemekre, valamint minden évben megszervezi a méltányos kereskedelem hetét, amelynek a Bizottság ad otthont Brüsszelben; kéri, hogy a Bizottság számoljon be a méltányos kereskedelemmel kapcsolatos kezdeményezésekhez nyújtott uniós és tagállami támogatásokról;
5. megjegyzi, hogy a globális értékláncok gyakran aszimmetrikus – a kockázatokat egyenlőtlenül elosztó és a nőket aránytalanul hátrányosan érintő – hatásokkal járnak, többek között a legkevésbé fejlett országokban is; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a világjárvány során ez az egyenlőtlen kockázatmegosztás oda vezetett, hogy egyes európai vállalkozások – többek között a fejlődő országokban is – az egész ellátási láncukra terheltek a keresletcsökkenéssel járó költségeket, és lemondták a már legyártott, sőt egyes esetekben már ki is szállított megrendeléseket; felhívja a Bizottságot, hogy működjön együtt a helyi önkormányzatokkal, a magánszektorral és a civil társadalommal, hogy az ellátási láncban méltányosabban osszák el a negatív hatásokat és a kockázatokat; felhívja a Bizottságot, hogy a gyermekmunkával szembeni zéró toleranciára vonatkozóan tett vállalását követően 2021 végéig – amely az ENSZ által bejelentettek értelmében a gyermekmunka felszámolásának éve – terjesszen elő

¹⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/95/EU irányelve (2014. október 22.) a 2013/34/EU irányelvnek a nem pénzügyi és a sokszínűséggel kapcsolatos információknak bizonyos nagyvállalkozások és vállalatcsoportok általi közzététele tekintetében történő módosításáról (HL L 330., 2014.11.15., 1. o.).

konkrét javaslatokat;

6. hangsúlyozza, hogy a turisztikai értéklánc Európa egyik legfontosabb ipari ökoszisztémája; e tekintetben hangsúlyozza, hogy a Covid19-válság nyomán bevezetett utazási korlátozások és az ellátási láncok megszakadása miatt az idegenforgalomhoz kapcsolódó ágazatok, például a vendéglátóhelyek ágazata, valamint más jelentős iparágak (repülőgépipar, autóipar, acélipar, hajógyártás és tengerészet) kereskedelmi és gazdasági összeomlást szenvednek el;
7. hangsúlyozza, hogy az európai vállalkozások számára a belső piacon és a harmadik országok piacain egyaránt biztosítani kell a tisztességes versenyt és az egyenlő versenyfeltételeket, hogy garantálják a kölcsönösen előnyös kereskedelmi kapcsolatokat a nemzetközi partnerekkel, és megvédjék az egységes piacot a nem uniós szereplők agresszív befektetési stratégiáival szemben, akik megpróbálják kihasználni a jelenlegi válságot; hangsúlyozza e tekintetben a kereskedelemvédelmi eszközök fontosságát; kiemeli, hogy a kereskedelmi szabályérvényesítésről szóló rendeletnek pozitívan kell hozzájárulnia a tisztességes verseny és az egyenlő versenyfeltételek biztosítására irányuló célhoz, és hangsúlyozza, hogy a kereskedelemre és fenntartható fejlődésre vonatkozó fejezetek a kereskedelempolitika szerves részét képezik;
8. felhívja a Bizottságot, hogy hatásvizsgálatokkal alátámasztott jogalkotási javaslatok révén mielőbb egészítse ki 2021-ben az EU piacvédelmi eszköztárát, elsőbbséget biztosítva egy kényszerítő intézkedések elleni eszköznek, a külföldi támogatások és az állami tulajdonú vállalatok által okozott torzulások kezelésére szolgáló eszköznek, valamint a nemzetközi közbeszerzési eszközről szóló tárgyalások lezárásának; rámutat a harmadik országok által alkalmazott területen kívüli szankciók kényszerítő hatására, valamint arra, hogy a pénzügyi eszközök működését meg kell védeni az ilyen intézkedésekkel szemben; megjegyzi az állami pénzügyi beavatkozás fontosságát a Covid19-világjárvány idején;
9. meggyőződése, hogy a nyitottságnak együtt kell járnia stratégiai ágazataink védelmével, és szorosan össze kell kapcsolódnia egy ambiciózus, előremutató iparpolitikával, amely összhangban van a zöld megállapodással és a digitális stratégiával, és amely növelheti az EU képességét arra, hogy ellenálljon a stratégiai ágazatokat érő jövőbeli sokkoknak, fellendítse a gazdasági fellendülést és biztosítsa az uniós vállalkozások versenyképességét, minőségi munkahelyeket teremtve és biztosítva, hogy Európa döntő szerepet játsszon az innovatív termékek és jövőbeli szolgáltatások előállításában;
10. véleménye szerint az ellátási lánc diverzifikálásának és rezilienciájának a felülvizsgált uniós kereskedelempolitika egyik fő prioritását kell képeznie; rámutat a kereskedelmi és biztonsági érdekek összekapcsolódására, és szorgalmazza a közvetlen külföldi befektetések átvilágításának arányos megerősítését és érvényre juttatását, kiegészítve és támogatva ezáltal az ilyen átvilágítás végrehajtása terén az európai stratégiai ágazatok védelme érdekében tett tagállami erőfeszítéseket, valamint megakadályozva a nem uniós szereplőkkel szembeni káros és kihasználható gazdasági függőségek kialakulását;
11. meg van győződve arról, hogy az EU túlságosan függ bizonyos kritikus jelentőségű nyersanyagok, áruk és szolgáltatások – különösen orvosi és gyógyszeripari termékek – korlátozott számú beszállítójától, és ez aláássa stratégiai autonómiáját és geopolitikai

célkitűzéseit; kitart amellett, hogy az EU-nak meg kell szüntetnie ezeket a nem kívánatos függőségeket olyan szakpolitikák horizontális kombinációjával, amelyek arra ösztönzik a vállalatokat, hogy készleteket halmozzanak fel, növeljék a gyártást, diverzifikálják a beszerzési stratégiákat és szükség esetén előmozdítsák a termelés vissza- és közelbe történő telepítését, ami új kereskedelmi lehetőségeket teremthet a keleti és déli szomszédságbeli partnerek számára, és ehhez a stratégiai ágazatokra vonatkozó szabályozások közelítésének kell társulnia;

12. hangsúlyozza a Covid19-válság által a kritikus ellátási láncokat fenyegető kockázatokat, és felhívja a Bizottságot, hogy készülő ipari stratégiájában fordítson különös figyelmet az uniós ellátási láncok fenntarthatóságára, és határozza meg, hogy mely ellátási láncok profitálhatnak a reziliencia növeléséből a kínálat diverzifikálása, a termelés közelbe történő telepítése és a készletfelhalmozás révén; úgy véli azonban, hogy a vállalatoknak végső soron maguknak kell eldönteniük, hogyan kezelik globális ellátási láncukat;
13. hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak globális szinten elő kell mozdítania a körforgásos gazdaságot, és hangsúlyozza, hogy a kereskedelmi megállapodásoknak fontos szerepet kell játszaniuk a körforgásos gazdaság célkitűzéseinek megerősítésében, az ellátás diverzifikálásában és a kritikus árukkal és szolgáltatásokkal kapcsolatos nyitott kereskedelmi kapcsolatok erősítésében, valamint hogy az EU szomszédságával és Afrikával kialakított ellátási láncok lerövidítése vagy módosítása pozitív hatással lehet a fenntartható, zöld, inkluzív és reziliens gazdasági növekedésre, valamint az EU stratégiai érdekeire;
14. megjegyzi, hogy az EU agrár-élelmiszeripari ellátási láncai a világjárvány idején is működőképesek maradtak, azonban sajnálja, hogy az exportkorlátozások és kereskedelmi akadályok számos zavart okoztak e láncokban; megjegyzi, hogy bevált gyakorlatnak tekinthető a mezőgazdasági piaci információs rendszer (AMIS), amely az élelmiszerpiac átláthatóságának fokozása és az élelmezésbiztonságra adott politikai válasz érdekében a mezőgazdasági termékek fő kereskedelmi országait fogja össze; felhívja a Bizottságot annak megvizsgálására, hogy ezt a modellt más értékláncokban is alkalmazni lehetne-e; támogatja a kereskedelmet elősegítő intézkedéseket, amelyeket a Covid19-járványra válaszul hoztak meg az élelmiszerbiztonsági normák és egészségügyi és növényegészségügyi intézkedések előmozdítása céljából; megjegyzi, hogy az Egyesült Nemzetek Élelmezési Világprogramja (WFP) szerint a Covid19-világjárvány miatt 2020-ban 265 millió ember volt kitéve a súlyos élelmiszerhiány kockázatának az alacsony és közepes jövedelmű országokban, szemben a 2019-es évvel, amikor ez a szám 130 millió volt; felkéri a Bizottságot, hogy az ENSZ-szel együttműködve határozza meg és vizsgálja meg azokat a legmegfelelőbb intézkedéseket, amelyek biztosítják, hogy ez a világjárvány ne okozzon élelmiszerválságot a fejlődő világban;
15. felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki egy digitális kereskedelmi stratégiát, amely javítja az európai vállalkozások piacra jutását, megerősíti a digitális infrastruktúrát, harmonizálja a szabályozási keretrendszert, korszerűsíti a kereskedelmi és vámeszközöket, és megvédi az uniós polgárok általános adatvédelmi rendelet¹⁷ szerinti

¹⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.)

jogait;

16. felszólítja a Bizottságot annak alapos értékelésére, hogy az adatáramlásra vonatkozó új uniós mintazáradék megvédi-e az európaiak adatvédelemhez és magánélethez fűződő jogait egy kereskedelmi partnerrel folytatott jogvita esetén; hangsúlyozza, hogy a magánélet és a személyes adatok védelméhez való alapvető jogokat védő meglévő és jövőbeli intézkedéseket nem szabad nemzetközi kereskedelmi megállapodásokkal aláásni; sürgeti a Bizottságot, hogy vegye figyelembe a harmadik országok idevágó kötelezettségvállalásait, amikor értékeli azok megfelelőségét, ideértve az adatok továbbítását is;
17. hangsúlyozza, hogy a Covid19 miatt felgyorsult a digitális forradalom, és elismeri annak fontosságát, hogy az EU vezető szerepet vállaljon a fenntartható, digitálisan vezérelt globális gazdaságra vonatkozó szabványok meghatározásában és a nemzetközi adatáramlás lehetővé tételében, hogy gyorsan felszámolják a kereskedelem különböző akadályait és a különböző szűk keresztmetszeteket; hangsúlyozza, hogy az EU két- és többoldalú kötelezettségvállalásaival globális mércét állíthat fel a méltányos és reziliens digitális kereskedelem tekintetében, valamint az e-kereskedelemről és a beruházások megkönnyítéséről szóló többoldalú tárgyalások során; hangsúlyozza, hogy az EU és az Egyesült Királyság közötti kereskedelmi és együttműködési megállapodás digitális fejezete mintaként szolgálhat a jövőbeli kereskedelmi megállapodásokhoz;
18. kéri, hogy nyújtsanak ösztönzőket az uniós vállalkozások számára értékláncaikat fenntarthatóbbá tételére és az ellátási láncok lerövidítésére vagy módosítására – amennyiben ez előnyös lehet az EU gazdasága, rezilienciája, geopolitikai céljai és/vagy stratégiai autonómiája szempontjából –, hogy a külső társadalmi, környezeti és gazdasági költségek teljes mértékben beépüljenek az árba, összhangban az olyan uniós politikákkal, mint „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia, a körforgásos gazdaságra vonatkozó cselekvési terv, a biológiai sokféleséggel kapcsolatos stratégia, valamint a világ erdőinek védelmére és helyreállítására irányuló uniós fellépés fokozása;
19. felszólítja a Bizottságot, hogy alaposan vizsgálja meg, hogy a kereskedelmi és beruházási forgalmon keresztül hogyan és milyen mértékben adják át az EU-ból a kialakulóban lévő és forradalmi technológiákat az autoriter államoknak; felszólítja a Bizottságot, hogy javasoljon új intézkedéseket az ilyen transzferek korlátozására, beleértve a hasonlóan gondolkodó partnerekkel az ellátási láncban folytatott együttműködést is; kéri, hogy kezdjék meg a párbeszédet Tajvannal a félvezetőkről;

A kritikus fontosságú egészségügyi termékekre vonatkozó kereskedelempolitika: a Covid19-válságból levont tanulságok

20. hangsúlyozza, hogy a nemzetközi kereskedelem irányítása – a verseny elé helyezve a nemzetközi együttműködést – alapvető szerepet játszik az orvosi kezelések és vakcinák gyors fejlesztésében, a termelés gyors növelésében, a reziliens globális értékláncok kialakításában és a méltányos globális piaci hozzáférésben, és ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy a jelenlegi világjárványnak lendületet kell adnia a megerősített nemzetközi együttműködésnek és az egészségügyi vészhelyzetekre való globális felkészültségnek, ami az EU és a tagállamok „európai csapatként” való további

fellépését teszi szükségessé; hangsúlyozza, hogy foglalkozni kell a világjárványok és zoonózisok kereskedelmi okaival, például a kereskedelemnek a bioszféra romlására gyakorolt hatásával;

21. üdvözlí, hogy több kormány vezetője javaslatot tett egy világjárványra adott válaszlépésekről szóló nemzetközi szerződésre, és kéri, hogy ez tartalmazzon egy erős kereskedelmi pillért; hangsúlyozza, hogy a nemzetközi kereskedelmi keretnek elő kell mozdítania az együttműködést, és strukturális és gyorsreagálási mechanizmusokat kell létrehozni annak érdekében, hogy segítse a kormányokat az egészségügyi vészhelyzetekkel kapcsolatos kihívások leküzdésében; hangsúlyozza, hogy az ilyen megoldásoknak tartalmazniuk kell egyfelől egy olyan szükségletorientált „keresletoldali” megközelítést, amely biztosítja a közös finanszírozást és a globálisan koordinált előzetes beszerzéseket, másfelől pedig egy integrált „kínálatoldali” stratégiát a gyártási kapacitás teljes értékláncban történő bővítéséhez; fenntartja, hogy előrelépésre van szükség a rendelkezésre álló készletek, a globális ellátási hálózatok, a termelési kapacitások és az alapvető egészségügyi termékek árazásának átláthatósága, a szellemi tulajdon-jogi keretben a közegészségügy biztonságát szolgáló mentességek végrehajtása és fejlesztése, az alapvető szolgáltatások globális mobilitásának növelése, a kkv-k rezilienciájának védelme és előmozdítása, valamint az egészségügyi válságok által a nemek közötti egyenlőségre, a jövedelmi egyenlőségre és a kisebbségek helyzetére gyakorolt negatív hatások kezelésére szolgáló interszekcionális megközelítés kidolgozása terén;
22. kéri, hogy a WTO 12. miniszteri konferenciáján hozzanak létre egy új Kereskedelmi és Egészségügyi Bizottságot, amely iránymutatásokat készít arról, hogy a kormányok a közegészségügy biztonságának növelése érdekében hogyan alkalmazhatják a nemzetközi kereskedelmi jogban meglévő mentességeket és rugalmasságot, milyen mechanizmusokat kell bevezetni az egészségügyi vészhelyzetekre való globális reagálás javítása érdekében, és hogy a világjárványra adott válaszlépésekről szóló jövőbeli nemzetközi szerződésről folytatandó tárgyalások céljából lefektesse a kereskedelmi pillér alapjait;
23. hangsúlyozza, hogy a nyersanyagokkal és az oltóanyagok előállításával és forgalmazásával összefüggő globális ellátási láncoknak profitálniuk kell a nyitott kereskedelmi kapcsolatokból; hangsúlyozza, hogy az oltóanyagok gyártása és forgalmazása terén tapasztalható protekcionizmus akadályozhatja a világjárványra való reagálást; ebben az összefüggésben hangsúlyozza az olyan egyoldalú intézkedések káros hatásait – nem utolsósorban az alacsony és közepes jövedelmű országokra nézve –, mint az exportkorlátozások és -tilalmak, valamint a globális készletek átláthatóságának hiánya és a ritka alapvető áruk tekintetében az ebből következő árspekuláció; ezért felszólítja az EU-t, hogy ösztönözze a WTO kereskedelmi és egészségügyi kezdeményezésének 2021 végéig történő elfogadását, valamint erőteljesebb globális együttműködésre buzdítson és sokkal szigorúbb követelményeket támasszon az ellátás átláthatóságát, a gyógyszerek előállítását és költségeit, a globális egészségügyi ellátórendszerek rezilienciáját, és az elérhető és megfizethető orvosi termékeket és szolgáltatásokat illetően; felszólítja az EU-t annak biztosítására, hogy a jövőbeni elővásárlási megállapodásokat teljes mértékben nyilvánosságra hozzák, különösen az új generációs vakcinák esetében;

24. kéri az EU-t, hogy integrálja az üzleti titkokkal, a védett adatokkal és a technológiaátadással kapcsolatos kötelezettségvállalásokat, és ragaszkodjon az ellátók részéről a szükséges átláthatósághoz, beleértve a termékenkénti költség-haszon elemzést is;
25. emiatt aggasztónak tartja, hogy a főbb gyártó országok – például az Egyesült Államok, az Egyesült Királyság, Kína, India, valamint kisebb mértékben az EU – újabban korlátozzák az oltóanyagok exportját, és hangsúlyozza, hogy ez veszélyeztetheti az oltóanyag-előállítási kapacitás gyors globális növekedését, megszakíthatja a termelési láncokat, és retorziókhöz vezethet; sürgeti a Bizottságot, hogy működjön együtt a termelő országokkal az exportkorlátozások gyors felszámolása érdekében; megerősíti, hogy az EU exportengedélyezési mechanizmusa egy ideiglenes intézkedés, amelyet csak a legvégső esetben lehet alkalmazni, és amelynek egy átláthatósági mechanizmussá kell fejlődnie; ragaszkodik ahhoz, hogy biztosított legyen az ilyen adatokhoz való időben történő, valamint teljes körű hozzáférés; hangsúlyozza, hogy a nagyobb átláthatóság növelte az uniós polgárok bizalmát a lakosság beoltásának EU általi lebonyolítása és a Covid19-világjárvány kezelése iránt;
26. mély aggodalmát fejezi ki a Covid19 variánsainak növekvő száma miatt; hangsúlyozza, hogy amiatt, hogy a harmadik országokban nem gyártanak és forgalmazznak oltóanyagokat, különböző új típusú változatok terjedhetnek el; elismeri, hogy az EU az oltóanyagok egyik legnagyobb exportőre a harmadik országok irányába, de abszolút szinten ezek a kivitelek még nem elegendők a világméretű járvány leküzdéséhez; hangsúlyozza, hogy a COVAX eszköz jelenleg nem képes az igényeknek megfelelően eljuttatni az oltóanyagokat a legkiszolgáltatottabbakhoz; hangsúlyozza, hogy az oltóanyagokhoz való, időben történő globális hozzáférés elősegítheti a világgazdaság és az EU gazdaságának fellendülését, és javíthatja rezilienciáját; sürgeti a Bizottságot, hogy az EU hitelességének és diplomáciai láthatóságának megerősítése érdekében folytasson hatékony oltóanyag- és orvosi ellátási diplomáciát, és további nemzetközi erőfeszítésekre szólít fel az oltóanyagok COVAX-hoz történő szállításának felgyorsításához;
27. hangsúlyozza, hogy a Covid19 elleni oltóanyagoknak és azok változatainak globális közjavaknak kell lenniük, és hogy a sürgős többoldalú erőfeszítéseket az oltóanyagok világszerte méltányos módon történő elosztására, valamint a globális termelési kapacitások gyors fokozására, hatékony partnerségek kialakítására és technológiatranszferekre kell összpontosítani, többek között az alacsony és közepes jövedelmű országokban is; hangsúlyozza, hogy a levont tanulságok alapján alapvető fontosságú az oltóanyagok és más alapvető egészségügyi technológiák kifejlesztése és gyártása mögött álló köz-magán partnerségi keretek további javítása; üdvözli a 2021. március 8–9-én tartott, a védőoltások ellátási láncáról és gyártásáról szóló globális C19-csúcstalálkozót, és strukturális platformok létrehozására szólít fel több országban az oltóanyag-termelés gyorsabb növelése érdekében, amely öltheti egy köz- és magánszféra közötti partnerségben működő elszámolóház formáját, egyesítve a magán- és közszféra feleit a partnerségek előmozdítása és fokozása, a szűk keresztmetszetek nyomon követése, valamint az oltóanyagok gyártását és bevezetését támogató intézkedések azonosítása érdekében; hangsúlyozza a WTO főigazgatójának arra irányuló erőfeszítéseit, hogy támogassa a tagokat a kereskedelmi és egészségügyi kezdeményezésekről folytatott vitában;

28. hangsúlyozza, hogy a nemzetközi kereskedelempolitikának a nyersanyagok kereskedelmének megkönnyítése, a képzett és tapasztalt munkaerő hiányának enyhítése, az ellátási lánc problémáinak megoldása és a szellemi tulajdon-jogok jövőbeli világjárványokra vonatkozó globális keretének felülvizsgálata révén proaktív szerepet kell játszania ebben a törekvésben; e tekintetben ragaszkodik a szellemi tulajdon-jogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló WTO-megállapodás (TRIPS) alóli ideiglenes mentességről szóló konstruktív párbeszédhez annak biztosítása érdekében, hogy a világjárvány idején az országok ne szembesüljenek megtorlással a Covid19-cel kapcsolatos szabadalmi jogsértések miatt;
29. hangsúlyozza, hogy a kutatók és az ipar jelentős erőfeszítéseket tettek az új Covid-diagnózisok, -kezelések és -oltóanyagok kifejlesztése érdekében; hangsúlyozza a közszféra erőforrásainak kulcsszerepét, amelyek lehetővé teszik a gyógyszeripari vállalatok számára, hogy a kutatás és fejlesztés finanszírozása és jelentős támogatása, valamint a nagy volumenű előzetes adásvételi megállapodások révén a teljes oltóanyag-értékláncban csökkentsék a kockázatot; hangsúlyozza emellett az egészségügyi dolgozók, a betegek, a Covid19-túlélők és a lakosság alapvető hozzájárulását is, akik részt vettek a klinikai vizsgálatokban és a különböző terápiákkal és oltóanyagokkal kapcsolatos egyéb kutatási és fejlesztési tevékenységekben; úgy véli, hogy a szellemi tulajdon-jogokra vonatkozó többoldalú jogi keret olyan védelmet és ösztönzőket biztosíthat, amelyek döntő fontosságúak a jövőbeli világjárványokkal szembeni felkészültség szempontjából, és elismeri e keret szerepét a kormányok, a kutatóintézetek és a gyógyszeripari vállalatok közötti széles körű és példa nélküli együttműködés elősegítésében;
30. hangsúlyozza a nyílt technológia, a know-how és a kutatás megosztásának kritikus jelentőségét a pandémiára való hatékony reagálás szempontjából, valamint a gyógyszeripari vállalatok teljes körű részvételét olyan többoldalú kezdeményezésekben, mint a C-TAP (Covid19 technológia-hozzáférési eszköztár) és a WHO újonnan létrehozott technológiatranszfer-platformja a bennük rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázása érdekében;

Kereskedelem és fenntartható fejlődés

31. támogatja az európai zöld megállapodás és az európai digitális stratégia beépítését a kereskedelempolitika felülvizsgálatáról szóló közleménybe, és olyan határozott kereskedelempolitikát szorgalmaz, amely – az ENSZ fenntartható fejlesztési céljainak végrehajtására vonatkozó uniós kötelezettségvállalással összhangban – a multilateralizmusra, a rezilienciára és a fenntarthatóságra irányul; konkrét cselekvési terv és ütemterv kidolgozására, illetve határidők meghatározására szólít fel e törekvés megvalósítása érdekében; ezért felkéri a Bizottságot, hogy a felülvizsgálati záradékok életbe léptetésével működjön együtt a partnerekkel a meglévő kereskedelmi és beruházási megállapodások frissítése érdekében;
32. üdvözli, hogy a Párizsi Megállapodást – alapvető elemként – minden egyes kereskedelmi, beruházási és partnerségi megállapodásba beépítették; hangsúlyozza, hogy a szabadkereskedelmi megállapodások megkötésének előfeltétele a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) alapvető egyezményeinek ratifikálása és az emberi jogok tiszteletben tartása; felhívja az Uniót, hogy a megállapodások felülvizsgálata és

tárgyalása során vegye fel a kapcsolatot a jövőbeli és a meglévő kereskedelmi partnerekkel az ILO-egyezmények és a többoldalú környezetvédelmi megállapodások ratifikálása és hatékony végrehajtása érdekében; kéri, hogy valamennyi kereskedelmi megállapodásba építsenek be ambiciózus fejezeteket a nemek közötti egyenlőségről, a nők szerepvállalásáról és a kis- és középvállalkozásokról (kkv-k), valamint a digitális kereskedelemről szóló külön fejezeteket is;

33. hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány utáni helyreállítás egyedülálló lehetőséget jelent a fenntartható növekedést elősegítő menetrend kialakítására; felhívja ezért a Bizottságot, hogy gyorsítsa fel a kereskedelemről és a fenntartható fejlődésről szóló fejezetekre vonatkozó, 15 pontból álló cselekvési terv felülvizsgálatát, hogy azt minden folyamatban lévő tárgyalás keretében végre lehessen hajtani; elvárja, hogy a felülvizsgálat térjen ki a végrehajthatóságra, és e tekintetben emlékeztet Hollandia és Franciaország informális dokumentumára a kereskedelemről, a társadalmi-gazdasági hatásokról és a fenntartható fejlődésről¹⁸; javasolja legalább az uniós kereskedelempolitika végrehajthatóságának terén a közelmúltban elért eredmények figyelembevételét, nevezetesen azt, hogy a partnerek általi meg nem feleléssel szemben végső eszközként egyoldalú szankciókkal – többek között bizonyos termékekre vámtarifák vagy kontingensek bevezetésével vagy a megállapodás más részeinek kölcsönös felfüggesztésével – fel lehet lépni;
34. kéri a Tanácsot és a Bizottságot, hogy a kereskedelemről és a fenntartható fejlődésről, illetve a mezőgazdaságról szóló fejezetekbe építsenek be az állatjólétre, a tisztességes kereskedelemre és a körforgásos gazdaságra vonatkozó rendelkezéseket; kiemeli a kereskedelmi jogérvényesítési főtisztviselő ezzel kapcsolatban betöltött szerepét, továbbá a kereskedelemről és a fenntartható fejlődésről szóló fejezetek végrehajtásának nyomon követése és ellenőrzése terén szoros együttműködést szorgalmaz az Európai Parlament Nemzetközi Kereskedelmi Bizottságával; felhívja a Bizottságot, hogy használja fel a közelmúltbeli szakértői testület tanulságait annak érdekében, hogy a kereskedelemre és a fenntartható fejlődésre vonatkozó fejezetek konkrét és ellenőrizhető kötelezettségvállalásokat tartalmazó ütemtervvel rendelkezzenek;
35. Sajnálja, hogy a fogyasztói elektronikai cikkek („barna termékek”) továbbra is preferenciális elbánásban részesülnek a „zöld árukkal” szemben, és hogy a vámok és a kereskedelmi akadályok szembemennek a fenntartható kereskedelemmel; hangsúlyozza, hogy a zöld árukra és szolgáltatásokra vonatkozó vámok és kereskedelmi akadályok felszámolását a WTO-szabályokkal összhangban úgy kell megtervezni, hogy az elősegítse az éghajlati válság kezelésére szolgáló innovatív megoldásokat, valamint hozzájáruljon a zöld megállapodás céljaihoz, a fenntartható fejlődési célokhoz és világszerte a fenntartható fejlődéshez; kéri, hogy a Bizottság vizsgálja meg az e torzulások kezelésére szolgáló eszközöket, és ne csak beszéljen a zöld megállapodásról, hanem hajtsa is azt végre a kereskedelempolitika valamennyi területén;
36. hangsúlyozza, hogy a csak hosszú idő után megtérülő magas kezdeti költségek, valamint a know-how és a berendezések hiánya jelenleg akadályozza vagy lassítja a fejlődő

¹⁸ [Non-paper from the Netherlands and France on trade, social economic effects and sustainable development, hozzáférhető itt: 'the Netherlands at International Organisations \(permanentrepresentations.nl\)'](#).

országokat a zöld és digitális átállásban; kéri, hogy a Bizottság használja fel a rendelkezésére álló valamennyi kereskedelmi eszközt és fejlesztési együttműködési politikát a pénzügyi támogatás, a technikai segítségnyújtás, a technológiaátadás, a kapacitásépítés és a digitalizáció növelésére annak érdekében, hogy képessé tegye a fejlődő országokat a fenntartható reziliencia elérésére és a kellő gondosság ellátási láncon belüli jobb megvalósítására;

37. felhívja az EU-t, hogy vállaljon vezető szerepet a multilaterális keretben annak érdekében, hogy együttműködjön a hasonló gondolkodású országokkal és kereskedelmi partnerekkel egy erős környezetvédelmi menetrend megvalósításában, beleértve a szabályok fokozatos fejlesztését, hogy megszűnjenek mind a piactorzító, mind a környezeti szempontból káros támogatások a kereskedelmi megállapodásokban és a WTO-ban, ideértve a fosszilis tüzelőanyagok támogatásának szabályait is, a jelentős károkozás elkerülését célzó elvre építve;
38. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a fenntarthatósági hatásvizsgálatokat előzetes, időközi és utólagos alapon, konkrét ütemterv alapján készítsék el, és a lehetséges kockázatokat a lehető leghamarabb kezeljék, és amennyiben az utólagos értékelések alapján szükséges, kezeljék a negatív hatásokat; felszólítja a Bizottságot, hogy rendszeresen tájékoztassa a Parlamentet a folyamatban lévő és befejezett fenntarthatósági hatásvizsgálatokról; hangsúlyozza, hogy a kereskedelmi és beruházási megállapodásokban konkrét célokat kitűző, átfogó keretet kell kidolgozni a fenntartható fejlesztési célok, a zöld megállapodás és az ILO tisztességes munkára vonatkozó menetrendjének előmozdítása érdekében; hangsúlyozza, hogy új megállapodásokat csak e célok elérését követően szabad megkötni, és hogy a meglévő megállapodásokat ennek megfelelően felül kell vizsgálni;
39. hangsúlyozza, hogy az átláthatóság és a polgárokkal és érdekelt felekkel folytatott párbeszéd kulcsfontosságú a kereskedelempolitika támogatásának megteremtéséhez és az előnyeinek kiaknázásához; üdvözli ezért az „Acces2Markets” portált és a Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy előmozdítsa ezen eszköz használatát; kitart amellett, hogy az EU politikai és kereskedelmi megállapodásaiban egyértelműen meg kell határozni a civil társadalom és a belső tanácsadó csoportok – amelyek ellenőrző feladatát még inkább ki kellene terjeszteni – szerepét és felelősségi körét, és hogy a hatékony működés érdekében a pénzügyi támogatást kapacitásépítési intézkedéseknek kell kísérniük; hangsúlyozza az uniós küldöttségekben rejlő lehetőségeket a harmadik országbeli belső tanácsadó csoportok munkájának támogatásában, valamint a kereskedelmi megállapodások nyomán követésében és végrehajtásában, különös figyelmet fordítva a kkv-k támogatására a megállapodások és a kereskedelmi eljárások egyszerűsítését célzó intézkedések kihasználásában; sajnálja, hogy e tekintetben hiányzik az átfogó struktúra;
40. Hangsúlyozza, hogy az uniós kereskedelempolitika ellenőrzése során nagyobb koherenciára és átláthatóságra van szükség; hangsúlyozza, hogy az uniós kereskedelempolitikára vonatkozó következetes, egyértelmű, mérhető és objektív kritériumokra, az uniós polgárok szerepvállalására, a Bizottság és az Európai Parlament közötti párbeszéd javítására, a szakpolitikai koherencia növelésére és a kereskedelempolitika valamennyi szempontjának jobb ellenőrzésére van szükség; hangsúlyozza az ezzel kapcsolatos előzetes, félidős és utólagos fenntarthatósági

hatásvizsgálatok szerepét; felszólítja a Bizottságot, hogy javaslatai valamennyi szakaszában működjön együtt a Parlamenttel, kövesse nyomon a belső tanácsadó csoportok javaslatait, újítsa fel a civil társadalommal folytatott párbeszédet, és szorosabban működjön együtt az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságban (EGSZB) a civil társadalommal; felhívja a Parlamentet, hogy szervezzen rendszeres konzultációkat a belső tanácsadó csoportokkal;

Multilateralizmus és Európa geopolitikai helye a világban

41. felkéri a Bizottságot, hogy határozzon meg lehetséges konkrét és specifikus intézkedéseket és ütemtervet a nyitott stratégiai autonómia koncepciójának végrehajtására, valamint annak biztosítására, hogy minden lehetőséget megvizsgáljanak; aggodalommal veszi tudomásul, hogy a geopolitikai verseny és feszültségek a Covid19 kitörését követően felgyorsultak;
42. emlékeztet az erős, diverzifikált és rugalmas uniós kereskedelempolitika geopolitikai jelentőségére; emlékeztet arra, hogy az EU magas energiatartóssági rátája kihívást jelent a nyitott stratégiai autonómia szempontjából, ami arra kényszerít minket, hogy felgyorsítsuk az energetikai átállást; hangsúlyozza, hogy nyitottságunk alapját az EU piaci ereje, értékei, valamint az együttműködés, a méltányosság, a viszonyosság és a szabályokon alapuló kereskedelem melletti elkötelezettsége kell, hogy képezze;
43. határozottan ajánlja, hogy az EU alakítson ki új partnerségeket, a hasonló gondolkodású partnerekkel folytatott meglévőket pedig erősítse meg; úgy véli, hogy a korlátozott számú partnerrel kötött plurilaterális kereskedelmi megállapodások, és a stratégiai kérdésekre való összpontosítás jobb és konkrétabb lehetőséget kínálnak a nyitott stratégiai autonómia koncepciójának megvalósításához, és támogatást kaphatnak a civil társadalom körében;
44. hangsúlyozza azonban, hogy amennyiben az együttműködés nem lehetséges, az EU-nak önálló intézkedésekkel kell érvényre juttatnia érdekeit az értékeinek védelme és a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok elleni küzdelem érdekében, a nemzetközi joggal összhangban;
45. üdvözli, hogy a kereskedelempolitika felülvizsgálata során megerősítették a multilateralizmust és a WTO szükséges, mélyreható, valamennyi funkciójára kiterjedő reformjára irányuló széles körű javaslatokat;
46. egyetért azzal, hogy a Bizottság a WTO reformjával kapcsolatos elképzeléseiben hangsúlyt fektet a gazdasági helyreállításra, a fenntartható fejlődésre, a tisztességtelen állami támogatásokra és a digitális kereskedelemre, és sürgeti a Bizottságot, hogy tegyen meg minden erőfeszítést menetrendjének – többek között a nemekkel, az emberi jogokkal és a munkaügyi normákkal kapcsolatos célok – végrehajtása érdekében;
47. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy biztosítsák a WTO és a multilaterális rendszer más szervezetei, például a WHO közötti gyors kapcsolatot, konszenzust érjenek el Genfben, biztosítsák, hogy a nemzetközi szervezetek közösen dolgozzanak a globális kihívások kezelésében, valamint hogy a WTO 12. miniszteri konferenciáján lezárják a halászati támogatásokról szóló tárgyalásokat;

48. hangsúlyozza a WTO-val kapcsolatos kereskedelmi és éghajlat-politikai kezdeményezés fontosságát, és megismétli, hogy támogatja a környezeti termékekről szóló megállapodást; ezzel összefüggésben üdvözli az új WTO-főigazgató megközelítését, és arra számít, hogy a Bizottság határozottan támogatja őt abban, hogy új lendületet adjon a szervezetnek, hogy az ilyen módon kezelni tudja a multilaterális kereskedelmi rendszer előtt jelenleg álló kihívásokat;
49. hangsúlyozza a hatékony vitarendezés fontosságát a multilaterális kereskedelmi rendszer stabilitásának és kiszámíthatóságának megteremtése érdekében, valamint annak szükségességét, hogy a Fellebbezési Testület jelenlegi helyzetét az Egyesült Államokkal együttműködésben oldják meg annak érdekében, hogy az újra működőképpé váljon, és ilyen módon biztosítható legyen a kereskedelmi viták megfelelő rendezése; kéri a Bizottságot, hogy a WTO-val kapcsolatos kereskedelmi és éghajlatváltozással kapcsolatos kezdeményezésének részeként adott esetben tegyen javaslatot a környezetvédelmi szakértelemnek a vitarendezéssel összefüggésben történő bevonására;
50. Hangsúlyozza, hogy a WTO tárgyalási szerepének újjáélesztése kulcsfontosságú szerepet fog játszani a szervezet minden alapvető reformjában; megjegyzi különösen, hogy foglalkozni kell az ipari támogatások és az állami tulajdonú vállalatok által okozott versenytorzulásokkal, különösen Kínában, és kéri a Bizottságot, hogy terjesszen elő javaslatokat a támogatások kategóriáinak a jogszerű közcélokhoz való hozzájárulásuk alapján történő azonosítására és megkülönböztetésére;
51. hangsúlyozza, hogy a WTO tárgyalási funkciójának felélesztése érdekében az EU-nak együtt kell működnie a hasonló gondolkodású partnerekkel annak érdekében, hogy megtalálja a közös alapot a tágabb értelemben vett WTO-reformhoz; megerősíti, hogy a WTO reformjával kapcsolatos érdemi eredményekhez széles körű konszenzusra és hasonlóan gondolkodó partnerek koalíciójára van szükség; felhívja a Bizottságot, hogy a többoldalú megállapodások felé tett lépésként folytassa a többoldalú tárgyalásokat; támogatja a Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy tárgyalásokat kezdeményez a versenysemlegességről szóló plurilaterális megállapodásról a hasonló gondolkodású partnerekkel; meggyőződése, hogy az EU vezető szerepe és a transzatlanti együttműködés kulcsfontosságú a WTO érdemi reformjának sikeréhez;
52. felhívja a Bizottságot, hogy aktívan keressen megoldást a fejlettségi szint és a nemzetközi kereskedelmi rendszeren belül vállalt kötelezettség mértéke közötti hiányzó összhangra; hangsúlyozza, hogy különös figyelmet kell fordítani a fejlődő országokra és egyedi igényeikre a gazdasági növekedéssel, a fenntartható fejlődéssel és a WTO reformjával kapcsolatban;
53. elengedhetetlennek tartja, hogy a WTO következő miniszteri konferenciája foglalkozzon a szankciórendszerrel annak megelőzése érdekében, hogy a nemzetközi kereskedelmi szabályok egyes tagok általi megsértésének következményeit olyan ágazatok fizessék ki, amelyek nem felelősek a szabályok be nem tartásáért;
54. egyetért a kereskedelempolitikai felülvizsgálatban megfogalmazott javaslattal, amely szerint a G20-csoportnak meg kell erősítenie a szén-dioxid-semlegességgel és a zöld megállapodás más aspektusaival kapcsolatos együttműködést és össze kell hangolnia az

erre irányuló erőfeszítéseket; hangsúlyozza azonban, hogy ahhoz, hogy ez a megközelítés eredményes legyen, néhány G20-tagnak növelnie kell kibocsátáscsökkentési kötelezettségvállalásait; felhívja a Bizottságot, hogy hozzon létre az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmust;

55. támogatja a közös érdekeken és közös értékeken alapuló új, előrettekintő transzatlanti menetrendet, amelynek célja a csendes-óceáni gazdasági és kereskedelmi együttműködés fejlődésének ellensúlyozása, az érdemi WTO-reform megvalósítása, valamint a közös problémákra közös megoldások keresése ;
56. elismeri ugyanakkor, hogy továbbra is vannak eltérő érdekek; kéri a Bizottságot és az Egyesült Államok kormányát, hogy szorosan működjenek együtt a vállalkozások számára egyenlő versenyfeltételek biztosítását célzó új politikai keretében annak érdekében, hogy nőjön az uniós vállalatok piaci hozzáférése, folytassák a megfelelőségértékelésre, valamint az ipari vámtarifák felszámolására vonatkozó megállapodások lehetőségének megvizsgálását, állapotodjanak meg ambiciózus szociális, technológiai és környezetvédelmi normákról, és építsenek egymás tapasztalataira e szabályok hatékonyabb globális előmozdítása érdekében;
57. mindkét felet felszólítja a kétoldalú kereskedelmi viták rendezésére, támogatja az Airbus-Boeing-vámok felfüggesztését, és sürgeti, hogy ezt az ügyet tartósan oldják meg a digitális adók problémájának megoldása érdekében; sürgeti az Egyesült Államokat, hogy szüntesse meg az acélra és alumíniumra vonatkozó, a 232. szakasz szerinti vámokat;
58. közös erőfeszítésekre szólít fel, hogy a munkavállalók és a vállalatok kerüljenek a kereskedelempolitika fókuszába a világjárványból való kilábalás, a gazdasági fellendülés felgyorsítása és az oltóanyagok és az alapvető egészségügyi termékek kereskedelmének megkönnyítése érdekében; megismétli, hogy együtt kell működnünk a WTO érdemi reformjának elérése érdekében, és helyre kell állítani egy jól működő Fellebbezési Testületet; mindkét felet a közbeszerzésről szóló megállapodás szerinti WTO-kötelezettségvállalások betartására és arra ösztönöz, hogy közös megoldásokat találjanak a közös problémákra, ugyanakkor hangsúlyozza, hogy az EU-nak szükség esetén önállóan kell fellépnie;
59. támogatja „A globális változásra irányuló új EU–USA program” című közös közleményt, és felszólít egy új EU–USA Kereskedelmi és Technológiai Tanács mielőbbi létrehozására; szorgalmazza az EU és az Egyesült Államok közötti szoros együttműködést a kialakulóban lévő és a forradalmi technológiák terén, ideértve az tekintélyuralmi államokkal szembeni közös export- és importkorlátozásokat;
60. felhívja a Bizottságot, hogy a kereskedelmet, az éghajlatot és az ezekhez kapcsolódó reformokat helyezze a transzatlanti kapcsolatok középpontjába, ugyanakkor felhívja a figyelmet az Egyesült Államok új kormánya által ezzel kapcsolatosan táplált komoly ambíciókra, amelyeknek olyan új megközelítéseken kell alapulniuk, mint például az USA–Mexikó–Kanada-megállapodás (USMCA) által bevezetett megközelítések;
61. tudatában van az EU Kínával fennálló kereskedelmi kapcsolatai jelentőségének, Kína ugyanis 2020-ban az EU legfontosabb kereskedelmi partnerévé vált az árukereskedelem terén; szilárd meggyőződése, hogy az EU és Kína közötti kereskedelmi kapcsolatok

- kiegyensúlyozottabb és kölcsönös megközelítést igényelnek; hangsúlyozza, hogy az EU és Kína közötti átfogó beruházási megállapodás ratifikációs folyamata csak akkor kezdődhet, amikor az EU jelentős eredményeket ért el a piactorzító gyakorlatok ellensúlyozását vagy a stratégiai uniós érdekek megvédését célzó erőfeszítések során alkalmazandó megfelelő és eredményes autonóm intézkedések kidolgozása terén, beleértve a kényszermunkával előállított termékek betiltását, a korszerűsített piacvédelmi eszköztárat és az emberi jogokkal kapcsolatos, működőképes szankciós mechanizmust;
62. hangsúlyozza, hogy az EU és Kína közötti átfogó beruházási megállapodás ratifikálása elképzelhetetlen az EU és Kína közötti szélesebb kapcsolat változó dinamikájának összefüggésében, és rendkívül sajnálatosnak tartja, hogy Kína elfogadhatatlan módon egyre több szankcióval sújtja az Európai Parlament és az európai szervezetek megválasztott képviselőit, mivel ez tovább gyengíti a bizalmat és akadályozza a kétoldalú együttműködést; hangsúlyozza, hogy az EU és Kína közötti átfogó beruházási megállapodás ratifikációs folyamata addig nem kezdődhet meg, amíg az európai parlamenti képviselőkkel és a parlamenti testületekkel szembeni kínai szankciókat meg nem szüntetik;
 63. hangsúlyozza, hogy a Parlament gondosan meg fogja vizsgálni a megállapodást, többek között annak fenntartható fejlődésre vonatkozó rendelkezéseit, és emlékezteti a Bizottságot, hogy amikor felkérlik a Kínai Népköztársasággal létrejövő beruházási megállapodás jóváhagyására, figyelembe fogja venni a Kínában, ezen belül Hongkongban fennálló emberi jogi helyzetet;
 64. sürgeti a Bizottságot, hogy törekedjen egy Tajvannal kötendő beruházási megállapodás megkötésére, kötelezettséget vállalva a kereskedelmi és beruházási kapcsolatban való érdemi szerepvállalásra, és megtéve a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy 2021 vége előtt hatásvizsgálatot végezzen, nyilvános konzultációkat tartson és megalapozó tanulmányt készítsen; ismét hangsúlyozza a kétoldalú strukturális párbeszéd fontosságát, a multilateralizmussal és a WTO-val, a technológiával és a közegészségüggyel kapcsolatos kérdésekben is, valamint a létfontosságú alapanyagokkal, például a félvezetőkkel kapcsolatos alapvető együttműködést;
 65. üdvözli a kereskedelempolitikai felülvizsgálat Afrika, valamint a keleti és déli szomszédság melletti eredményes, tartós és konstruktív elkötelezettségét, és konkrét lépésekre szólít fel az EU e partnerekkel fennálló kapcsolatainak elmélyítése érdekében, többek között az energiával kapcsolatban;
 66. ismételten hangsúlyozza a Délkelet-Ázsiával és Indiával való stratégiai és fenntartható partnerség fontosságát; ezzel összefüggésben felhívja a Bizottságot, hogy továbbra is vállaljon szerepet a régióban, és proaktív módon mozdítsa elő a szabályokon alapuló kereskedelmi kapcsolatokat az indiai–csendes-óceáni térséget célzó átfogó és nagyratörő stratégia érdekében;
 67. rámutat arra, hogy a Covid19-válság rámutatott az afrikai kontinenssel kialakítandó új partnerség jelentőségére, amely befogadó és fenntartható politikai megközelítést mozdít elő; ebben az összefüggésben hangsúlyozza, hogy foglalkozni kell az adósságcsökkentésre és az adósság eltörlésére vonatkozó kérdéssel; hangsúlyozza, hogy

az EU-nak aktívan támogatnia kell a belső-afrikai értékláncok diverzifikálását;

68. üdvözi, hogy megvalósult az Afrikai Kontinentális Szabadkereskedelmi Térség (AfCFTA), melynek célja, hogy aktívan segítse Afrika regionális, gazdasági és politikai integrációját, valamint javítsa Afrika globális piacokhoz való hozzáférését;
69. hangsúlyozza az EU Latin-Amerikával és a Karib-térséggel – beleértve a tengerentúli országokat és területeket – fennálló kereskedelmi kapcsolatai iránti elkötelezettségének fontosságát; aggodalmát fejezi ki a Covid19 – különösen a nőkre gyakorolt – hatása miatt ebben a régióban;
70. felhívja az összes uniós intézményt, hogy továbbra is kezelje prioritásként kereskedelmi és fejlesztési együttműködésünket és a világjárványokkal és az egészségügyi veszélyhelyzetekkel szembeni fokozott reziliencia kialakítását; felhívja a Bizottságot, hogy ennek érdekében tartsa fenn a strukturális párbeszédet az említett térségbeli partnerekkel;
- ◦ ◦
71. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

INDOKOLÁS

A Covid19-világjárvány mindenütt példátlan sokkhatással szembesíti a világot – nemcsak humanitárius katasztrófát okoz, hanem szétzilálja gazdasági és kereskedelmi rendszereinket is. A világ minden országa kiszámíthatatlan következményekkel néz szembe polgárai egészségére, gazdasági és szociális rendszereire nézve. Mivel a világjárvány hatásai súlyosan érintették a globális szolgáltatásokat és a gyártást, egyúttal felhívták a figyelmet a hosszú távú értékláncok, a jól időzített termelési modellek és a nem kívánt függőségek kockázataira. Foglalkozni kell az EU globális értékláncainak sebezhetőségeivel, mivel a külső eredetű sokkhatások, mint például a világjárványok, a szélsőséges időjárási események, a politikai konfliktusok és kibertámadások száma a jövőben valószínűleg nőni fog.

A jelenlegi válsághoz hozzáadódik az európai polgárok régóta tartó kiábrándultsága, amely a munka jellegének megváltozásával és a feldolgozóipari munkahelyek megszűnésével jár. A rendkívüli mértékű globalizáció negatív hatást gyakorolt a munkavállalók bérére és a környezetre, valamint ahhoz a (valós vagy úgy érzékelt) helyzethez vezetett, hogy a kormányok elvesztették a gazdaság és a közpolitikák alakítására irányuló hatalmukat. Bár a nacionalista válaszok és a kereskedelmi háborúk nem fognak kivezetni minket ebből a strukturális válságból, komolyan kell venni a mögöttes aggályokat, és el kell ismerni a neoliberais gazdasági doktrína kudarcait. A multilaterális kereskedelmi rendszer támogatása együtt jár az annak alakítására irányuló képességgel.

Ugyanez vonatkozik a jelenlegi világjárvány egészségügyi hatásainak kezelésére is. Miközben a vírus nem ismer határokat, a globális reagálást súlyosan hátráltatták az exportkorlátozások és a kereskedelmi akadályok, a rendelkezésre álló készletek és az alapvető

termékek előállításának átláthatóságának hiánya, és meggyengítették a nemzetközi intézményeket, amelyek nem voltak felkészülve egy ilyen nagyságrendű válság kezelésére. Az előttünk álló feladat az, hogy tanuljunk a jelenlegi helyzetből, és megerősítsük nemzetközi felkészültségünket a jövőbeli (egészségügyi) válságokra.

Az előttünk álló kihívások tükrében a hagyományos kereskedelempolitika megreformálása úgy, hogy mindenki számára fenntarthatóvá és méltányossá váljon, az egyetlen módja annak, hogy hozzájáruljunk a polgáraink által követelt globális változásokhoz. A kihívásokat lehetőségekké kell alakítani, és fenntartható, jobb munkahelyeket kell teremteni polgáraink számára. Az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak – a gazdaság, az ökológia és a szociálpolitika három pillérével – irányítúként kell szolgálniuk.

Méltányos, reziliens és zöld értékláncok

Bár a világ legtöbb értéklánca működőképes maradt, tagadhatatlan, hogy a világjárvány nem kívánt függőségeket tárt fel olyan kulcsfontosságú ágazatokban, mint a gyógyszeripar, a gyógyászati termékek és az egyéni védőeszközök gyártása. Mivel a kínálati hiányt a kereslet hirtelen megugrása és a globális értékláncok megszakadása okozta, egyes stratégiai sebezhetőségek – például a gyógyszeriparban – egyértelműen megelőzték a világjárványt, és ezeket meg kell oldani. A kereskedelempolitika önmagában nem képes megoldani ezeket a hiányosságokat, hanem egy jól átgondolt szakpolitikai kombináció részét kell képeznie, amely arra ösztönzi a vállalatokat, hogy készletezzenek, diverzifikálják a beszerzési stratégiákat és előmozdítsák a helyi termelést. Ennek eléréséhez fontos eszköz lehet a közbeszerzési normák kiigazítása, a stratégiai ágazatokban a piacra jutás növelése, stratégiai kereskedelmi és beruházási partnerségek megkötése, valamint a közvetlen külföldi befektetésekre vonatkozó szigorú szabályok fenntartása.

A nem kívánt függőségekkel kapcsolatos jogos aggályokra válaszul az Európai Bizottság elindította a „nyitott stratégiai autonómia” koncepcióját. Bár a kereskedelempolitikai felülvizsgálatról szóló közlemény elárul néhány részletet arról, hogy mit foglal magában a koncepció, üdvözlendőek lennének a konkrét intézkedések és a végrehajtására vonatkozó ütemterv. Nyitottságunk alapját piaci erőnknek, értékeinknek, valamint az együttműködés, a méltányosság és a szabályokon alapuló kereskedelem melletti elkötelezettségünknek kell képeznie;

Alapvető fontosságú, hogy a „nyitott stratégiai autonómia” szinergiákat hozzon létre a kereskedelempolitika és a belső politikák, például az ambiciózus ipari, digitális és környezetvédelmi politikák között. A nyitottság, az előrettekintő belső politika és a tisztességtelen versennyel szembeni védelem együttese megteremti a szükséges feltételeket annak biztosításához, hogy a jövő termékeit – legyen szó innovatív elektromos autókról, vékonyfólia-napelemekről vagy forradalmi vegyi anyagokról – az EU-ban gyártsák.

Az EU stratégiai ágazatainak a kereskedelempolitikai felülvizsgálatban bejelentett feltérképezése révén várhatóan jobban megérthető az ellátási láncok erősségei és gyengeségei. E feltérképezés alapján meg kell határozni az ellátási láncok ellenálló képessége növelésének módjait, például a diverzifikáció, a készletfelhalmozás vagy a visszatelepítés révén (beleértve a közeli telepítést), ami új kereskedelmi lehetőségeket teremthet az európai szomszédságban lévő partnerek számára.

A kritikus fontosságú egészségügyi termékekre vonatkozó kereskedelempolitika: a Covid19-válságból levont tanulságok

A nemzetközi kereskedelempolitika döntő szerepet játszik az alapvető egészségügyi termékek előállításának, forgalmazásának és méltányos hozzáférhetőségének megerősítésében. 2020 márciusa óta a globális közösség figyelemreméltó lépéseket tett: az egyéni védőeszközök hiánya enyhült, a behozatal és a kivitel akadályait nagymértékben csökkentették, és globális kezdeményezéseket indítottak a termeléssel és a piacra jutással kapcsolatos együttműködés fokozására, például közös beszerzési rendszereket és platformokat, amelyek a gyártókat az ellátási lánc egészében összekapcsolják. A köz- és magánszféra közötti, eddig nem tapasztalt világszintű együttműködésnek köszönhetően ma már kevesebb mint egy év alatt több hatékony oltóanyagot fejlesztettek ki. Ha azonban valóban ki akarunk lábalni a válságból és vissza akarjuk szorítani a veszélyes változatok jelentette fenyegetést, tovább kell fokoznunk a nemzetközi együttműködést, meg kell erősítenünk a WTO és a WHO eszköztárát, és az oltóanyagokat valóban globális közjőként kell kezelnünk.

Még mindig távol vagyunk ettől az ideális helyzettől: tanulmányok kimutatták, hogy 2023 előtt nem érhető el széles körű védettség, és a legszegényebb országoknak legalább 2024-ig várniuk kell a nyájimmunitás elérésére. Jelenleg nehéz megjósolni, hogy évente hány adag állítható elő az oltásokból. 2020-ban az oltóanyaggyártóknak csak az eredetileg tervezett adagok 3%-át sikerült leszállítaniuk, míg az oltóanyag-előállítás eddig világszerte csak 13 országra összpontosult. Számos összetevő, például ampullák, lipidek és egyszer használatos tasakok és szűrők hiánya továbbra is jelentős, szűk termelési keresztmetszeteket okoz. Ugyanakkor bizonyíték van arra, hogy az EU, az Egyesült Királyság, az Egyesült Államok, India és Kína oltóanyag-kiviteli korlátozásokat alkalmaz, ami lassítja a gyártás fokozását, és visszatartó hatást gyakorolhat a beruházásokra.

Egyértelműen sürgősen mindent meg kell tenni a gyártás növelése és a gyártási kapacitás globális koncentrációjának csökkentése érdekében. E célból a Kereskedelmi Világszervezeten belüli, az Ottawa-csoport által javasolt kereskedelmi és egészségügyi kezdeményezést gyorsan tovább kell fejleszteni. Egy nagy politikai nyomás katalizálhatja azt az energiát, amelyre szükség van ahhoz, hogy a WTO következő, 2021 végén tartandó miniszteri konferenciáján megállapodás születhessen. Az Európai Unió döntő szerepet játszhatna a globális kereskedelmi együttműködés megerősítésében, de először is fel kell oldania exportengedélyezési mechanizmusát, és ennek érdekében más termelő országokkal is együtt kell működnie, hogy azok is ezt tegyék.

Emellett a multilaterális intézményeknek egyértelmű szerepet kell játszaniuk a gyártási kapacitás fejlődő országokba való eljuttatásában, amint arra a 2021. március 8–9-én tartott „Global C19 Vaccine Supply Chain and Manufacturing Summit” is felhívta a figyelmet. A fejlett és fejlődő országok gyártóinak, valamint a kormányoknak, a civil társadalmi csoportoknak, a nemzetközi szervezeteknek (például a WHO-nak, a GAVI-nak és a CEPI-nek) és a vállalkozói szövetségeknek (például a Nemzetközi Kereskedelmi Kamara) meg kell erősíteniük a fejlődő országok szerepét a gyógyszergyártás jövőjében. Az egészségügyi ellátási láncok ilyen fokozott diverzifikációja az EU stratégiai autonómiája szempontjából is előnyös lehet, és azt még inkább megkönnyítheti a kereskedelem és a beruházások, valamint a közbeszerzési ösztönzők alkalmazását magában foglaló intelligens szakpolitikai kombináció.

Ugyanakkor a Covid19-hez kapcsolódó alapvető egészségügyi termékekre vonatkozó

ideiglenes TRIPS-mentességet nem lehet figyelmen kívül hagyni, mivel fennáll a veszélye annak, hogy az észak és dél közötti veszélyes szakadék tovább nő. Világszerte egyértelmű és mély aggodalom övezi az oltóanyagokhoz és egyéb gyógyászati termékekhez való tisztességes és méltányos hozzáférést. E megbékélésnek együtt kell járnia a TRIPS-megállapodás és rugalmassági rendelkezéseinek felülvizsgálatára vonatkozó kötelezettségvállalással annak érdekében, hogy a megállapodás a célnak jobban megfeleljen a jövőbeli világjárványok esetén.

Kereskedelem és fenntartható fejlődés

Európa drasztikusan irányt váltott azáltal, hogy az európai zöld megállapodást, a 2050-ig megvalósítandó klímasemlegességi célt és a fenntartható fejlődési célokat helyezte szakpolitikai döntéshozatalának középpontjába, és arra törekszik, hogy az EU-t egy ellenállóbb, fenntarthatóbb és igazságosabb társadalom irányába vezesse. Az EU-ba irányuló behozatalba ágyazott üvegházhatásúgáz-kibocsátás azonban folyamatosan növekszik, és jelenleg belföldi CO₂-kibocsátásunk több mint 20%-át teszi ki, ami aláássa az Unió globális lábnyomának csökkentésére és az éghajlatváltozás elleni küzdelemre irányuló erőfeszítéseit.

A kereskedelempolitikai felülvizsgálat kifejezetten kimondja, hogy a kereskedelempolitikát össze kell hangolni a zöld megállapodással. Ez egyrészt azt jelenti, hogy teljes mértékben be kell tartani a „ne árts” elvet, és meg kell szüntetni azokat a gyakorlatokat, amelyek károsak az emberekre, az állatokra és a bolygóra nézve, és aláássa a fenntartható politikát. Másrészt olyan kereskedelempolitikát kell kidolgozni, amely a kihívásokat lehetőségekké alakítja, és világszerte aktívan hozzájárul a méltányos és fenntartható átmenethez ahelyett, hogy ellene dolgozna. Tanulmányok kimutatták, hogy a fogyasztói elektronikai cikkek és szolgáltatások („barna termékek”) esetében a vámok és a nem vámjellegű akadályok lényegesen alacsonyabbak, mint a zöld termékek és szolgáltatások esetében. Ha az EU tettekre akarja váltani a zöld megállapodásban foglaltakat, arra kell törekednie, hogy jó példával járjon elől, és a világ második legnagyobb fogyasztói piacaként a globális zöld menetrend meghatározásához használja fel pozícióját.

Ezenkívül a kereskedelempolitikának nem pusztán a környezetvédelmi költségeket kell figyelembe vennie: a nagy multinacionális vállalatok globális gazdasági dominanciája és költségminimalizáló stratégiáik hatással vannak a funkcionális jövedelmi egyenlőtlenségekre, mivel a nyereség gyors növekedése csökkenti a munka globális jövedelmi részarányát. Döntő fontosságú, hogy a kereskedelempolitika kezelje a hosszú távú értékláncokhoz és a jól időzített termelési modellekhez kapcsolódó társadalmi költségek kiszervezését. Az EU-nak ezért a kellő gondosságra és a vállalati társadalmi felelősségvállalásra vonatkozó intézkedések szakpolitikai kombinációját kell követnie, erősítenie kell a kereskedelemre és a fenntartható fejlődésre vonatkozó fejezetek végrehajthatóságát, rendszeresebb és átfogóbb fenntarthatósági hatásvizsgálatokat kell bevezetnie, valamint tiltania kell a kényszermunkából származó importot.

Multilateralizmus és Európa geopolitikai helye a világban

A kereskedelempolitika az EU legerőteljesebb eszköze a globális geopolitikában. A kereskedelem és a geopolitika tagadhatatlanul összekapcsolódik, különösen a Covid19 utáni időszakban. A más országokkal – különösen az Egyesült Államokkal és Kínával – fennálló kapcsolatainkat illetően azonban nem volt egyértelmű geopolitikai elképzelés. Ezen

túlmenően az EU-nak folytatnia kell a Latin-Amerikával, Afrikával, Délkelet-Ázsiával (Tajvant is beleértve), a keleti és déli szomszédsággal és Indiával való partnerségére vonatkozó egyértelmű, régióspecifikus elképzelések kidolgozását.

Ennek során az EU-nak felelősséget kell vállalnia a világ többi része, különösen a fejlődő országok felé. Túl gyakran fordul elő, hogy az exportra való kiegyensúlyozatlan összpontosítás nem segíti elő a fejlődést, és nem ösztönzi a partnerországokban a hozzáadott értéken alapuló gazdaságot. Az innovatív technológiák nem találnak utat a fejlődő országok felé, és továbbra is problémát jelent a zöld és digitális átállás finanszírozásához szükséges forrásokhoz való hozzáférés. A kereskedelempolitika felülvizsgálata sajnos nem ad választ erre. Fontos, hogy az uniós kereskedelempolitika támogassa a regionális értékláncok létrehozását. E cél elérésének egyik fontos eleme a fejlődő országokra irányuló célzott beruházási politika.

Végül, de nem utolsósorban ahhoz, hogy az új fenntarthatósági menetrend hiteles legyen, végrehajtása a kereskedelem terén nem hagyhat teret a kétértelműségnek. Például nemcsak a jövőbeli szabadkereskedelmi megállapodásokat vagy a felülvizsgálat alatt álló szabadkereskedelmi megállapodásokat kell összhangba hozni a zöld megállapodással és a tisztességes munkára vonatkozó nemzetközi normákkal, hanem a meglévő szabadkereskedelmi megállapodásokat, a tárgyalás alatt álló szabadkereskedelmi megállapodásokat, valamint az elvi megkötés és a megerősítés közötti fázisban lévő szabadkereskedelmi megállapodásokat is. A kereskedelempolitika felülvizsgálata továbbá nem tartalmaz egyértelmű ütemtervet a bejelentett intézkedésekre vonatkozóan. Az egyértelmű időzítés azt bizonyítaná, hogy az EU készen áll arra, hogy a szavakat tettekre váltsa.

12.5.2021

VÉLEMÉNY A FEJLESZTÉSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság részére

a Covid19 kereskedelmi vonatkozásairól és következményeiről
(2020/2117(INI))

A vélemény előadója: Anna-Michelle Asimakopoulou

JAVASLATOK

A Fejlesztési Bizottság felkéri a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele az alábbi javaslatokat:

- A. mivel a Covid19-világjárvány rávilágított a globális ellátási lánc sebezhetőségére, különösen az élelmiszeripar és az egészségügy tekintetében, valamint a regionális értékláncok kiépítésének és a regionális integráció fellendítésének szükségességére;
1. üdvözli a Bizottság „Kereskedelempolitikai felülvizsgálat – Nyílt, fenntartható és stabil kereskedelempolitika” című, 2021. február 18-i közleményében tett kötelezettségvállalását, amely szerint kereskedelempolitikáját összhangba állítja a gazdaság zöld átalakítására irányuló, a klímasemleges, környezeti szempontból fenntartható, erőforrás-hatékony és reziliens gazdaság megvalósítását 2050-re tervező átfogó célkitűzésével;
 2. megállapítja, hogy a Covid19 példa nélküli egészségügyi, gazdasági, társadalmi és humanitárius válságot okozott globális szinten, aszimmetrikus hatást gyakorolva a legkevésbé fejlett országokra – amelyek rendkívüli kiszolgáltatottsága a gyenge gazdasági diverzifikációra és a nyersanyagexporttól való nagyfokú függésre vezethető vissza, és amelyeket a világjárvány által számos ágazatban, és még inkább a szolgáltatások, például az idegenforgalom terén kiváltott kereskedelmi visszaesés a legsúlyosabban érintett –, valamint az alacsony és közepes jövedelmű országokra, továbbá különösen a szegénységben élő vagy a szegénység kockázatának kitett emberekre; úgy véli következőképpen, hogy a legkevésbé fejlett, valamint az alacsony és közepes jövedelmű országoknak több támogatásra van szükségük gazdaságuk és kereskedelmük fellendítéséhez, mint más országoknak, és hogy az Unió felelősége, hogy globális szereplőként lépjen fel; felkéri az Uniót, hogy tartsa tiszteletben a fejlődő partnerországokkal kapcsolatos kötelezettségvállalásait, csökkentse az egyenlőtlenségeket, valamint fogadjon el az ezen országok sajátos körülményeit figyelembe vevő, testre szabott megközelítést;
 3. hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány a globális rend megváltozásának egyik katalizátora; felkéri a Bizottságot, hogy a fejlődő országok többoldalú, reziliens és fenntartható helyreállítása érdekében adjon határozott és összehangolt nemzetközi kereskedelempolitikai választ; emlékeztet arra, hogy az Unió kereskedelempolitikájának és a fejlődő országokkal fenntartott kapcsolatainak az Unió alapvető értékeire kell épülniük, és hozzá kell járulniuk a fenntartható növekedéshez, a munkahelyteremtéshez, az emberi jogok előmozdításához és a szegénység felszámolásához; felhívja a Bizottságot, hogy a gazdasági partnerségi megállapodások mélyreható felülvizsgálata és a bevált gyakorlatok megosztása révén mélyítse el a kereskedelmi kapcsolatokat az Afrikai, Karibi és Csendes-óceáni Államok Szervezetével (OACPS), a Latin-amerikai és Karibi Államok Közösségével (CELAC) és az afrikai országokkal, mindeközben a lehető legjobban kihasználva az Unió kereskedelemösztönző támogatási stratégiáját azzal a céllal, hogy hozzájáruljon a fenntartható fejlesztési célok megvalósításához és a régiók regionális integrációs folyamatainak végrehajtásához, valamint fenntartható beruházási lehetőségeket biztosítson Afrika számára, és ezáltal alternatív fejlesztési modellt kínáljon; kiemeli ezzel összefüggésben, hogy a gazdasági partnerségi

megállapodások hatálya alá tartozó fejlődő országok gazdasági diverzifikációja terén korlátozott mértékű előrelépés figyelhető meg; sürgeti az Uniót és tagállamait, hogy ismerjék el a gazdasági partnerségi megállapodásokkal kapcsolatos eltérő nézeteket, és találjanak olyan konkrét megoldásokat, amelyek választ adnak az afrikai országok aggodalmaira, különösen a regionális értékláncok kiépítésével és az Afrikán belüli kereskedelem fellendítésével kapcsolatos prioritásukat illetően; örömmel üdvözli, hogy megvalósult az Afrikai Kontinentális Szabadkereskedelmi Térség (AfCFTA), melynek célja, hogy aktívan segítse Afrika regionális, gazdasági és politikai integrációját, valamint javítsa Afrika globális piacokhoz való hozzáférését; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák egy olyan, globális szintű kezdeményezés elindítását, amely adósságenyhítési megállapodásokat ajánl a legkevésbé fejlett országok számára;

4. üdvözli, hogy a Bizottság meg kívánja erősíteni a kereskedelemre és a fenntartható fejlődésre vonatkozó fejezetek érvényesítési mechanizmusát, és 2021-ben elindítja a kereskedelmi megállapodások kereskedelemre és fenntartható fejlődésre vonatkozó fejezeteinek hatékony végrehajtására és érvényesítésére vonatkozó 15 pontos cselekvési terv átfogó, korai felülvizsgálatát; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a szabadkereskedelmi megállapodások egyetlen rendelkezése se ássa alá a kereskedelemről és a fenntartható fejlődésről szóló fejezetekben foglalt célkitűzéseket és normákat;
5. emlékeztet arra, hogy a már egyébként is bizonytalan gazdasági körülmények között a világvilágjárvány különösen súlyos következményekkel járt a nemzetközi kereskedelemre, annak meggyengülését okozva és példátlan mértékű zavarok sokaságát idézve elő; úgy véli, hogy a világvilágjárvány tanulságaiból okulva – különösen Európában – elengedhetetlen a határok nyitva tartása; ösztönzi az Uniót és a tagállamokat, hogy osszák meg egymással tapasztalataikat, és segítsék a fejlődő országokat és régiókat a szabad mozgás és kereskedelem előtt álló akadályok felszámolásában és olyan „zöld folyosós mechanizmusok” létrehozásában, melyekkel vészhelyzetekben a lehető legnagyobb mértékben biztosítható az alapvető áruk (különösen orvosi termékek és egyéni védőeszközök) és agrár-élelmiszeripari termékek szabad és akadálytalan áramlása, valamint a humanitárius segélyekhez való hozzáférés; hangsúlyozza, hogy a nemzetközi környezetvédelmi és éghajlatváltozási kötelezettségvállalásokkal összhangban olyan nyitott és többoldalú kereskedelmi rendszert kell fenntartani, amely biztosítja a kereskedelemmel kapcsolatos politikai szándékok és intézkedések átláthatóságát, valamint korlátozza a szükségtelen kereskedelmi akadályokat és exportkorlátozásokat, továbbá kiemeli, hogy tiszteletben kell tartani az ENSZ Közgyűlésének 74/274. sz. határozatát, amely felszólít a Covid19 elleni küzdelemhez szükséges gyógyszerekhez, vakcinákhoz és orvosi eszközökhöz való tisztességes, átlátható, méltányos, hatékony és időben történő hozzáférést előmozdító és biztosító ellátási láncok megerősítésére, valamint az Egészségügyi Világszervezet 73.1. sz. határozatát, amely a Covid19 vírussal szembeni széles körű immunitás elérését globális egészségügyi közjónak ismeri el;
6. felkéri a Bizottságot, hogy igazítsa ki az Unió kereskedelempolitikáját annak érdekében, hogy segítse a fejlődő partnerországokat értékláncaik rezilienciájának és diverzifikációjának növelésében globális, regionális és helyi szinten, ideértve a termelés vissza- és közelbe történő telepítését is, és rámutat arra, hogy a visszatelepítésnek átfogó megközelítésen kell alapulnia, és figyelembe kell vennie a nemzetközi

kereskedelmet, ipart és a belső piacot annak érdekében, hogy jobban fel lehessen készülni a jövőben bekövetkező rendszerszintű sokkhatásokra, valamint felhívja a Bizottságot, hogy vezesse tovább a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) megreformálására irányuló erőfeszítéseket, melyek célja a társadalmi méltányosság és a környezeti fenntarthatóság támogatása; felhívja a Bizottságot az együttműködés fokozására a globális értékláncokban érvényesítendő kellő gondosságra vonatkozó arányos kötelezettségek továbbfejlesztése és végrehajtása terén, segítve a fejlődő országokban az ellátási láncokkal és a termeléssel kapcsolatos megfelelési mechanizmusok kidolgozását;

7. kiemeli, hogy a Covid19 által okozott népegészségügyi problémák csak akkor kezelhetők megfelelően és hatékonyan a világon bárhol, ha az intézkedések – többek között az oltóanyagok – világszerte elérhetők; üdvözli, hogy az Unió és tagállamai „Európa-csapatként” közösen fellépve elkötelezetten tevékenykednek a Covid19 szélesebb körű, a fejlődő országok társadalmaira és gazdaságaira gyakorolt hatásának kezeléséért, különösen a koronavírusra való globális reagálás és a COVAX kezdeményezések révén, kifejezésre juttatva a legkevésbé fejlett országok melletti szolidaritásunkat; megfelelő intézkedéseket kér a hiányos ellátás, az elégtelen gyártási kapacitás, valamint a COVAX célkitűzései és finanszírozása közötti szakadék jelentette globális kihívások kezelésére; emlékeztet arra, hogy mivel a COVAX kezdeményezés csak a világ népességének 20%-a számára képes biztosítani a védőoltásokat, az iparosodott, nyitott és demokratikus országoknak egységes, „oltóanyag-szövetség” formáját öltő kezdeményezést kellene indítaniuk; emlékezteti a Bizottságot arra, hogy az Egészségügyi Világszervezet (WHO) szerint a szegényebb országokban a védőoltásokkal kapcsolatban bekövetkező késedelmek folyamatosan zavart keltenek majd a nemzetközi kereskedelemben és a globális ellátási láncokban, így előreláthatóan veszélyeztetni fogják az Unió saját helyreállítását is; sürgeti a Bizottságot, hogy vállaljon aktív és konstruktív szerepet a WTO TRIPS-tanácsában az oltóanyagokhoz való hozzáférés akadályainak elkerüléséről és a kapacitásépítésről folytatott vitákban, az összes felmerülő lehetőség írásos értékelésével, anélkül azonban, hogy beavatkozna a tagállami hatáskörökbe; felkéri a Bizottságot, hogy szorosan működjön együtt a WHO-val, a WTO-val és az Afrikai Unióval a fejlődő országokban történő oltóanyag-előállítás kiépítése és fokozása terén, megelőzve közben az oltásokkal szemben ellenálló mutációk kialakulását; felhívja a Bizottságot, hogy mozdítsa elő a gyógyszeripari vállalatok és a fejlődő országok generikus gyártói közötti szerződés-kötéseket a globális gyártási kapacitás növelése és a védőoltások késedelmének csökkentése érdekében, biztosítva továbbá a megfizethetőséget elsősorban a legkevésbé fejlett országok számára, valamint az egyetemes rendelkezésre állást; kéri, hogy a kényszerengedélyezést és a 816/2006/EK rendelet¹ végrehajtását tekintsék olyan eszköznek, amely fokozza a Covid19-világjárvánnyal küzdő fejlődő országokkal folytatott uniós együttműködést;
8. kéri, hogy a Bizottság és a Parlament kapcsolattartó csoportja figyelemmel kísérhesse a Covid19-világjárványra adott válaszokat előkészítő döntéshozatalt, beleértve az előzetes adásvételi megállapodásokról szóló tárgyalásokat is; kéri, hogy a Fejlesztési Bizottság

¹ A közegészségügyi problémákkal küzdő országokba történő kivitelre szánt gyógyszeripari termékek előállításával kapcsolatos szabadalmak kényszerengedélyezéséről szóló, 2006. május 17-i 816/2006/EK rendelet (HL L 157., 2006.6.9., 1. o.).

képviselőit vonják be a Bizottság és a Parlament kapcsolattartó csoportjába annak érdekében, hogy megfelelő hozzájárulást nyújtsanak egy olyan globális uniós oltási stratégia kialakításához, amely felkészült az olyan kihívásokra, mint oltóanyag rendelkezésre bocsátása a nem megfelelő orvosi infrastruktúrával rendelkező országokban, oltóanyagok előállítás a fejlődő országokban, az oltóanyagok humanitárius pufferének kialakítása, a kockázatcsökkentés, valamint a vírus új törzseivel szembeni felkészültség;

9. hangsúlyozza, hogy az Oxfam International „Az egyenlőtlenség vírusa” című jelentése szerint a fejlődő országoknak egy évtizedre lesz szükségük ahhoz, hogy kilábaljanak a világjárványból, miközben a gazdagabb országok gyorsabban haladnak a védőoltások tekintetében, és így gyorsabban talpra is állnak; megjegyzi, hogy a nemzetközi gazdasággal foglalkozó Peterson intézet szerint ha nem sikerül a világ népességének immunizálása, az legalább 10-szer, ha nem 100-szor nagyobb kiadásokat fog okozni a gazdag országoknak annál, amennyibe a fejlődő országok lakosságának beoltásához nyújtott segítség kerülne; felhívja ezért a Bizottságot, hogy a globális egészségügyi és gazdasági fellendülés felgyorsítása érdekében szervezzen adományozói konferenciát a globális gyártásba történő beruházásról, valamint ösztönözze a szabadalmak megosztását és a technológiaátadást;
10. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az exportkorlátozások és a kereskedelmi akadályok világszerte megzavarták az agrár-élelmiszeripari piacokat és ellátási láncokat, súlyosan érintve a fejlődő országokat; sürgeti a Bizottságot, hogy az élelmezésbiztonságot tegye egyik prioritásává, és határozza meg azokat a megfelelő intézkedéseket, amelyek biztosítják, hogy ez a világjárvány ne okozzon élelmezési válságot a fejlődő világban; hangsúlyozza, hogy a mezőgazdaság környezetre gyakorolt nyomásának csökkentése iránti jogos igényt oly módon és olyan ütemben kell kielégíteni, hogy a fejlődő országokban és az Unióban egyaránt minden polgár számára biztosított legyen az élelmezésbiztonság; támogatja a kereskedelem megkönnyítésére irányuló intézkedéseket az élelmiszer-biztonság, valamint a Covid19-járványra válaszul hozott egészségügyi és növény-egészségügyi intézkedések előmozdítása céljából; emlékeztet a politikák fejlesztési célú koherenciájának elvére annak biztosítása érdekében, hogy az európai export – különösen a mezőgazdaság területén – ne akadályozza a helyi termelés fejlődését, és ily módon csökkenjen az országok importfüggősége és a nemzetközi áringadozásoknak való kiszolgáltatottsága;
11. felhívja a Bizottságot annak megvizsgálására, hogy a Covid19-világjárvány milyen következményekkel jár és miként befolyásolja az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési céljainak elérését; sürgeti a Bizottságot, hogy ennek megfelelően és globális fejlesztési politikájával összhangban igazítsa ki kereskedelempolitikáját annak biztosítása érdekében, hogy a járvány után újjáépülő gazdaságok és társadalmak jobbak, fenntarthatóbbak és ellenállóbbak legyenek, és társadalmi-gazdasági szempontból nagyobb egyenlőséget teremtsenek; hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány utáni időszakra vonatkozó uniós globális stratégiában, többek között az Unió kereskedelmi menetrendjében központi szerepet kell adni az egyenlőtlenségek kezelésének annak biztosítása érdekében, hogy a világjárvány miatt ne menjenek veszendőbe a szegénység leküzdése, az oktatás, a közegészségügy, a nemek közötti egyenlőség és az éghajlat-politika terén már elért eredmények;

12. emlékeztet arra, hogy a biológiai sokféleség és az ökoszisztéma-szolgáltatások csökkenése az ENSZ fenntartható fejlődési céljai keretében meghatározott célértékek mintegy 80%-a esetében akadályozza majd az előrelépést; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a biológiai sokféleségre vonatkozó vitarendezési rendszerek és a többoldalú környezetvédelmi megállapodásokban foglalt kereskedelmi rendelkezések nem kötelező erejűek, a WTO végrehajtási rendszere azonban igen, amely a gyakorlatban a kereskedelmi jogot előnyben részesíti a biológiai sokféleség védelmével szemben; emlékeztet különösen arra, hogy a jelenlegi WTO-szabályok miatt korlátozott a tagállamok lehetősége arra, hogy a biológiai sokféleségre negatív hatást gyakorló termékekre kivetett vámokat megemeljék; ezzel összefüggésben üdvözli a Bizottság azon kötelezettségvállalását, hogy a kereskedelmi és beruházási megállapodásokban prioritásként kezeli a biológiai sokféleségről szóló egyezmény hatékony végrehajtását, és felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a WTO ilyen irányú reformját;
13. úgy véli, hogy a Covid19-világjárvány felgyorsította a digitális gazdaságra történő átállást, hatalmas potenciális lehetőségeket kínálva különösen a fejlődő partnerországok számára a nemzetközi kereskedelem megkönnyítése, a szentől szembeni folyamatok csökkentése, a hatékony logisztika és a stratégiai készletfelhalmozás tekintetében; hangsúlyozza, hogy a fejlődő országok és a legkevésbé fejlett országok lemaradóban vannak a digitális gazdaság tekintetében, és felkéri a Bizottságot, hogy működjön együtt a fejlődő partnerországokkal a digitális infrastruktúra megerősítése és elősegítése, a digitális kereskedelem stratégiai fontosságának elismerése, a digitális átállás elősegítése, a fenntartható e-kereskedelem szakpolitikai stratégiáinak kidolgozása és szabályozási kereteinek harmonizálása, a készségfejlesztés támogatása, valamint a kereskedelmi és vámügyi eszközök, illetve az elektronikus fizetési és automatizált eljárások korszerűsítése érdekében; hangsúlyozza, hogy az uniós fejlesztési együttműködésnek hozzá kell járulnia annak biztosításához, hogy a legkevésbé fejlett országok lakossága megfizethető áron általánosan hozzáférjen a széles sávú internethez;
14. véleménye szerint a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend megvalósításához multilaterális keretrendszer, valamint a szakpolitikák nemzetközi és nemzeti szintű összehangolása szükséges annak érdekében, hogy sikeresen le lehessen küzdeni az e törekvések tekintetében a Covid19-világjárvány által támasztott hatalmas kihívásokat, valamint a nemzetközi kereskedelmi hálózatok újjáépítése és szerkezetátalakítása során figyelembe lehessen venni a fenntartható fejlesztési célokat; felhívja a Bizottságot, hogy még 2021-ben terjessze elő a kereskedelemről és a fenntartható fejlődésről szóló fejezetekre vonatkozó, 15 pontból álló cselekvési terv felülvizsgálatát, foglalkozva a kereskedelemre és a fenntartható fejlődésre vonatkozó kötelezettségvállalások végrehajthatóságának kérdésével;
15. üdvözli a Bizottság arra irányuló kötelezettségvállalását, hogy megerősíti a már megkötött és a jövőben kötendő kereskedelmi megállapodások fenntarthatósági dimenzióját; felszólít ezért arra, hogy az uniós szabadkereskedelmi megállapodásokat a fenntarthatóság tekintetében vessék előzetes és utólagos hatásvizsgálat alá;
16. hangsúlyozza a stratégiai előrejelzés fontosságát annak érdekében, hogy javuljon a fejlődő országok felkészültsége és ellenálló képessége a jövőbeli sokkhatásokkal és egészségügyi válságokkal, többek között új mutációk és új világjárványok felbukkanásával szemben, időtálló stratégiák és válaszlépések kidolgozását tűzve ki

célul;

17. kéri a Bizottságot, hogy végezzen aktív munkát a WTO-ban annak érdekében, hogy előmozdítsa a globális értékláncok fenntartható kezelésére vonatkozó többoldalú szabályok meghozatalát, többek között kötelezővé téve a kellő gondosság elvének alkalmazását.

**INFORMÁCIÓ A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT
BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL**

Az elfogadás dátuma	10.5.2021
A zárószavazás eredménye	+: 17 -: 1 0: 7
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Anna-Michelle Asimakopoulou, Hildegard Bentele, Dominique Bilde, Catherine Chabaud, Antoni Comín i Oliveres, Ryszard Czarnecki, Gianna Gancia, Charles Goerens, Pierrette Herzberger-Fofana, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Beata Kempa, Pierfrancesco Majorino, Erik Marquardt, Janina Ochojska, Jan-Christoph Oetjen, Christian Sagartz, Marc Tarabella, Tomas Tobé, Miguel Urbán Crespo, Chrysoula Zacharopoulou, Bernhard Zimniok
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Stéphane Bijoux, Maria Noichl, Patrizia Toia

11.5.2021

**VÉLEMÉNY A MEZŐGAZDASÁGI ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI BIZOTTSÁG
RÉSZÉRŐL**

a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság részére

a Covid19 kereskedelmi vonatkozásairól és következményeiről
(2020/2117(INI))

A vélemény előadója: Álvaro Amaro

JAVASLATOK

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság felkéri a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele az alábbi javaslatokat:

1. hangsúlyozza, hogy a jelentős gazdasági visszaesés közepette, amit a Covid19 okozott, valamint a brexit által okozott bizonytalanság és az Egyesült Államok által bizonyos európai élelmiszeripari termékekre kivetett tisztességtelen vámtarifák is súlyosbítanak, az uniós agrár-élelmiszeripari kereskedelem 2020 folyamán e nehézségek ellenére is jelentős mértékben stabil maradt az export és az import tekintetében egyaránt, ez pedig nagyrészt a mezőgazdasági termelők és a teljes agrár-élelmiszeripari lánc jelentős erőfeszítéseinek köszönhető; kiemeli, hogy az Unió éves agrár-élelmiszeripari kereskedelmi többlete meghaladta a 60 milliárd eurót; megjegyzi azonban, hogy ezek az adatok tagállamonként és ágazatonként erősen eltérnek; ezzel összefüggésben emlékeztet rá, hogy az Unió a mezőgazdasági termékek kereskedelmében a legnagyobb globális szereplő, és a mezőgazdaság és az agrár-élelmiszeripar az uniós export és a gazdasági helyreállítás kulcsfontosságú mozgatórugói;
2. hangsúlyozza az európai mezőgazdaság, különösen az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel (OEM) ellátott termékek és az agrár-élelmiszeripari ágazatok rezilienciáját az élelmezésbiztonság és az ellátásbiztonság biztosítása terén; elismeri ugyanakkor – a Covid19-világjárvány okozta válságból levonható tanulsággént –, hogy az élelmiszer-termelési rendszer nagyban függ a szállítástól, és hogy a termelés koncentrációja és a helyi piacok gyengülése gondokat okoz, amelyeket megfelelő intézkedésekkel kezelni kell; hangsúlyozza ezen ágazatok stratégiai jelentőségét, különösen válság idején, valamint az Unió stratégiai autonómiája biztosításának fontosságát;
3. kiemeli az agrár-élelmiszeripari ágazatok társadalmi-gazdasági jelentőségét, valamint a hozzá kapcsolódó vállalatok és munkahelyek nagy számát, többek között az alacsonyán képzett munkavállalók számára biztosított számos álláshelyet; hangsúlyozza az európai agrár-élelmiszeripari termelés mint elsődleges ágazat jelentőségét, amely alapvető fontosságú az európai élelmiszer-ellátás, az élelmiszer-ellátási lánc hatékony működése és a vidéki területek és legkülső régiók életképessége és fejlődése szempontjából; hangsúlyozza, hogy az európai mezőgazdaság sikere összekapcsolódik a közös agrárpolitikával, amely javítja a mezőgazdasági termelés feltételeit, és garantálja az élelmezésbiztonságot az Unióban, de nem valósítható meg kizárólag helyi vagy regionális szinten; emlékeztet arra, hogy egyes szabadkereskedelmi megállapodások komoly károkat okoznak számos európai mezőgazdasági ágazatban;
4. emlékeztet azonban arra, hogy egyes európai agrár-élelmiszeripari piacok rendkívül kiszolgáltatott helyzetben vannak az értékesítés volumenének jelentős csökkenése miatt, miközben a fogyasztói árak csökkennek, de (többek között) a takarmányok ára emelkedik és nő az import, ami veszélyezteti hosszú távú fenntarthatóságukat; megjegyzi, hogy a világjárvány jelentős hatást gyakorolt a marha-, borjú-, baromfi-, sertés-, burgonya-, bor-, szeszital- és likőrágazatra, valamint az állattartásra, a friss élelmiszerek, a hús és a dísznövények ágazataira, tekintettel az uniós idegenforgalmi ágazatot érintő szigorításokra, a világpiaci visszaesésre, az export volumenének és

értékének visszaesésére, a logisztikai költségek emelkedésére és a fogyasztási szokások megváltozására; további támogatást kér ezen exportok újraindítása és diverzifikálása, valamint a piaci részesedés visszaszerzése érdekében, beleértve a borágazatra vonatkozó rendkívüli intézkedéseket és az exportáló legkülső régiók gyümölcs- és zöldségágazatára vonatkozó intézkedéseket; kéri továbbá a harmadik országokból származó behozatal következményeképpen jelentős károkat elszenvedő ágazatok, többek között a szarvasmarha- és juhtenyésztés támogatását;

5. hangsúlyozza ugyanakkor, hogy a Covid19-világjárvány következményeinek kezelése nem szoríthatja háttérbe az európai mezőgazdaság helyzetét nehezítő egyéb problémák és kihívások megoldását; hangsúlyozza, hogy szorosan nyomon kell követni az Unió és az Egyesült Királyság, illetve az Unió és a Mercosur-országok között kötött kereskedelmi megállapodások következményeit (különös tekintettel a tagállamok baromfi-, marhahús- és tejágazataira és az uniós halászati ágazatra), valamint az Unió és Ukrajna között létrejött, a tejtermékek szabad kereskedelméről szóló megállapodás következményeit;
6. hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány különösen súlyos nehézségeket okozott a munkaerő-igényes ágazatok – például a gyümölcs-, a zöldség- és az állattermék-ágazatok – ellátási láncai számára, ezért a termelés és a kereskedelem e körülmények közötti folytatását segítő intézkedésekbe szervezettebben be kell építeni a munkavállalók jólétével és szabad mozgásával kapcsolatos szempontokat;
7. hangsúlyozza, hogy az Unió kiváló minőségű/nagy értékű agrár-élelmiszeripari termékeket exportál, és hogy a vásárlóerő globális csökkenésének negatív hatása lehet ezekre az exportokra; emlékeztet arra a kényes helyzetre, amellyel az ágazat a brexit és a megnövekedett amerikai vámtarifák miatt a világjárvány előtt szembesült, és amelyet a világjárvány tovább súlyosbított; hangsúlyozza, hogy a mezőgazdasági piacoknak számos bizonytalansággal kell szembenézniük az elkövetkező években, mint például a betegségek kialakulása, egyes kártevők terjedése és az éghajlatváltozás; e tekintetben hangsúlyozza, hogy támogatni kell a mezőgazdasági üzemekbe történő beruházásokat annak érdekében, hogy a mezőgazdasági ágazat hozzá tudjon járulni a világjárvány utáni kihívások leküzdéséhez;
8. emlékeztet arra, hogy számos ágazatban a mezőgazdasági termelők és a kertészetek súlyos gazdasági veszteségeket szenvedtek el az üzletek és vendéglátóipari létesítmények bezárása miatt; hangsúlyozza, hogy váratlanul bekövetkező szélsőséges piaci feltételek beállta esetén az elsődleges termelők az élelmiszer-termelés sajátos jellege, valamint a növekedési ciklusokkal és a friss termékekkel végzett munka miatt különösen kiszolgáltatott helyzetben vannak; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság nem aktiválta azonnal a megfelelő piaci intézkedéseket, beleértve az érintett mezőgazdasági termelőknek és kertészeteknek okozott gazdasági károk enyhítésére és további megelőzésére irányuló rendkívüli intézkedéseket e rendkívüli körülmények között; felhívja a Bizottságot, hogy e tanulságokból okulva a jövőben jobban használja ki a rendelkezésre álló lehetőségeket, és a gyors fellépés megkönnyítése érdekében biztosítson elegendő forrást; felszólítja e tekintetben a tagállamokat, hogy az európai helyreállítási alapokból (Next Generation EU) biztosítsanak megfelelő és érdemi részt a primer szektor számára;
9. emlékeztet arra, hogy a világjárvány kezdetén a mezőgazdaság és az agrár-

élelmiszeripar számára javasolt rendkívüli támogatási intézkedések elégtelenek voltak, és hogy a tagállamok által nyújtott kiegészítő támogatás a válságra adott igen eltérő tagállami válaszokat eredményezett; kitart amellett, hogy a 2022. évi promóciós program előirányzatait legalább a 2020-as szintre kell növelni, mivel az Unió promóciós politikája kulcsfontosságú eleme a mezőgazdasági termelők belső és külső piacokhoz való hozzáféréseinek, különösen a nemzetközi kereskedelem nagyfokú instabilitása miatt, amely abból ered, hogy a Covid19-válság egyes mezőgazdasági termékek fogyasztásának csökkenéséhez vezetett; hangsúlyozza, hogy az alacsony árak, amelyek mellé a világjárvány alatti és utáni magasabb költségek és egyéb tényezők társulnak, csökkentették és a jövőben is tovább fogják csökkenteni a mezőgazdasági üzemek beruházási kapacitását; hangsúlyozza e tekintetben a nemzeti helyreállítási tervek fontosságát; felszólítja az Uniót, hogy pénzügyileg támogassa a csőd által leginkább fenyegetett elsődleges termelőket;

10. hangsúlyozza, hogy minden uniós gazdaságélénkítési tervnek és exporttámogatási intézkedésnek figyelembe kell vennie az Unió és a legkülső régiók mezőgazdaságát, tekintettel az ágazat fontosságára és a termelés sokféleségére, és a hangsúlyt az élelmiszer-önrendelkezésre helyezve fokoznia kell az ágazat rezilienciáját, gazdasági és környezeti szempontból egyaránt; hangsúlyozza továbbá, hogy az uniós kereskedelempolitika felülvizsgálata és átalakítása (amelyet az ágazat már évek óta kér), a Kereskedelmi Világszervezet bejelentett reformja (feltéve, hogy valamennyi tag tartani fogja magát hozzá) és az EU–Mercosur megállapodás mélyreható felülvizsgálata elengedhetetlen, valamint lehetőséget teremthet – és kell is teremtenie – arra, hogy az európai mezőgazdasági modell és az európai mezőgazdasági termelők érdekei erősebb védelemben részesüljenek;
11. fontosnak tartja mezőgazdasági modellünk minőségének, versenyképességének és fenntarthatóságának megőrzését, továbbá ismételt és határozottan hangsúlyozza, hogy az európai piacra belépő mezőgazdasági és agrár-élelmiszeripari termékeknek teljes mértékben meg kell felelniük az uniós környezetvédelmi és szociális szabályoknak és az uniós mezőgazdasági termelőkre vonatkozó szigorú előírásoknak, oltalmazva mezőgazdasági ágazatunkat a tisztességtelen versennyel szemben; hangsúlyozza, hogy ez a megfelelés jelenleg megkérdőjelezhető, mivel az Unió harmadik országokkal kötött kereskedelmi megállapodásai nem tartalmazzák az európai normákhoz hasonló szociális és környezetvédelmi normákat előíró, közvetlenül alkalmazandó záradékokat;
12. ragaszkodik hozzá, hogy gyakori és alapos ellenőrzéseket kell bevezetni a harmadik országokból származó termékek megfelelőségének szavatolása érdekében; hangsúlyozza ezért, hogy valódi koherenciára és szinergiára van szükség a kereskedelmi és fejlesztési politikák, valamint mezőgazdasági és élelmiszer-politikáink között, valamint hogy elő kell mozdítani a nemzetközi szabályozási együttműködést, valamint az aktív és fenntartható kereskedelempolitikát; kitart amellett, hogy erőteljes ösztönzőket kell létrehozni a harmadik országok számára az uniós normáknak való megfelelés érdekében; hangsúlyozza e tekintetben, hogy a kereskedelemnek a verseny torzulásának elkerülése érdekében kiegyensúlyozott, tisztességes és átlátható szabályokon kell alapulnia; hangsúlyozza, hogy a stratégiai önállóság megteremtésére irányuló törekvés nem vezethet protekcionizmushoz;
13. hangsúlyozza, hogy az uniós normák tiszteletben tartásának garantálásához az ellátási lánc maradéktalan átláthatósága, valamint a fogyasztók magas szintű tájékoztatása

szükséges; üdvözli a Bizottság kötelezettségvállalását, amely szerint minden jövőbeli kereskedelmi megállapodás „alapvető rendelkezésévé” teszi a Párizsi Megállapodás rendelkezéseinek betartását; hangsúlyozza, hogy a végrehajthatóság biztosítása érdekében az uniós szabadkereskedelmi megállapodásokban szilárd, átlátható és inkluzív előzetes fenntarthatósági hatástanulmány alapján egyértelmű, számszerűsíthető és ellenőrizhető környezetvédelmi célokat kell kitűzni (kiváltképpen a mezőgazdasági termékek kereskedelmével kapcsolatban); felhívja a Bizottságot, hogy továbbra is működjön együtt a Parlamenttel a kereskedelemről és fenntartható fejlődésről szóló fejezetek végrehajtásának és érvényesítésének javítása érdekében; emlékeztet a Bizottság által a „termelőtől a fogyasztóig” stratégiában vállalt kötelezettségekre, amely szerint támogatja majd a fenntartható agrár-élelmiszeripari rendszerre való globális átállást, különösen azért, hogy ambiciózus kötelezettségvállalásokat kíván elérni harmadik országok részéről olyan kulcsfontosságú területeken, mint az állatjólét, a növényvédő szerek használata és az antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelem;

14. hangsúlyozza, hogy az európai zöld megállapodás kezdeményezéseinek és követelményeinek végrehajtása nem vezethet a mezőgazdasági termelés és az erdőgazdálkodás áthelyezéséhez harmadik országokba, ami negatív hatást gyakorolna a környezetre és az éghajlatra; hangsúlyozza, hogy az Uniónak kereskedelempolitikája révén elő kell mozdítania a magas szintű környezetvédelmi normákat, és küzdenie kell az erdőirtás ellen, összhangban a zöld megállapodás elveivel és az EU-nak a világ erdőinek védelmében és helyreállításában betöltött szerepéről szóló, 2020. szeptember 16-i európai parlamenti állásfoglalással²⁰;
15. emlékezteti továbbá a Bizottságot arra a kötelezettségvállalására is, hogy támogatja a mezőgazdasági kistermelőket, a rövid ellátási láncokat, az agroökológiát, valamint a biológiai sokféleség megőrzését és fenntartható használatát;
16. üdvözli, hogy a Bizottság iránymutatásokat adott ki a közvetlen külföldi befektetések átvilágításáról azzal a céllal, hogy megakadályozza a világjárvány következtében meggyengült uniós vállalkozások agresszív piaci szereplők általi bekebelezését;
17. hangsúlyozza, hogy a jól működő belső piac általában véve fontos Európa exportkapacitásának növelése és termelőhálózatunk stabilitásának és biztonságának garantálása szempontjából, ehhez azonban lépéseket kell tenni az európai jogalkotás, a jogharmonizáció és a gyors végrehajtás terén, az élelmiszerláncban előforduló tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv²¹ példáját követve; mélyes aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a világjárvány idején a jelentések szerint nőtt a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok száma; felhívja a Bizottságot, hogy kövesse nyomon a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv tagállamok általi végrehajtását;
18. felhívja a figyelmet a zöld sávok hasznosságára és az idénymunkásokra vonatkozó iránymutatásokra, amelyek korai eszközként szolgálnak a belső piac működésének fenntartásához a világjárvány idején; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a Covid19-világjárvánnyal kapcsolatban harmadik országokkal szemben bevezetett beutazási

²⁰ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0212

²¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/633 irányelve (2019. április 17.) a mezőgazdasági és élelmiszer-ellátási láncban a vállalkozások közötti kapcsolatokban előforduló tisztességtelen piaci gyakorlatokról (HL L 111., 2019.4.25., 59. o.)

tilalmak ne befolyásolják az áruk egyik tagállamból a másikba irányuló áramlását olyan helyzetben, amikor a tranzitútvonal harmadik országon halad át; megjegyzi, hogy a világjárvány további zavarokat okozott a kontinentális Európán kívül fekvő uniós országok és területek kereskedelmében, és a jövőben megoldásokat kell találni a fennakadások elkerülésére; emlékeztet arra, hogy a tagállamok között áthaladó tehergépkocsi-vezetőkre vonatkozó, széttagolt tesztelési folyamat jelentős késedelmeket okozott a határokon; üdvözlöi, hogy a Covid19-világjárvány idején enyhítették az élelmiszerszállítványokat kísérő papíralapú tanúsítványokra vonatkozó követelményeket, és felszólít a digitális tanúsítványok elfogadásának állandósítására;

19. hangsúlyozza, hogy sürgősen biztosítani kell, hogy a világjárvány következtében ne alakítsanak ki vagy tartsanak fenn új kereskedelmi akadályokat a legközelebbi harmadik országbeli kereskedelmi partnereinkkel szemben;
20. hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak fenn kell tartaniuk különösen a gyógyszerek, az orvosi felszerelések, az alapvető és a romlandó élelmiszertermékek, valamint az állatállomány szabad mozgását, azonban egyes határátkelőhelyek nem tették lehetővé a haszonállatok szállításának előnyben részesítését, mások pedig nem engedélyezték a magas kockázatot képviselő területekről érkező haszonállat-szállító járművek belépését, amelyeknek így több tíz kilométeres sorban kellett várakozniuk, indokolatlan szenvedést okozva a szállított állatoknak; olyan végrehajtható szabályok bevezetésére hív fel, amelyek számolnak az élőállat-szállítás egyre bizonytalanabb helyzetével zoonótikus világjárványok idején, valamint kéri vészhelyzeti tervek kidolgozását előre nem látható események, például a határok lezárása esetére;
21. hangsúlyozza, hogy – részben a globális termelési láncok zavarai és a Covid19-világjárvány okozta fokozott áringadozások miatt – nyitott stratégiai autonómiát kell kialakítani az Unió számára a kulcsfontosságú piacokhoz való hozzáférés biztosítása és a kritikus termékek, például a növényi alapú fehérjeforrások behozatalától való függőség csökkentése céljából; megismétli, hogy az agrár-élelmiszeripari rendszereket az Unió nyitott stratégiai autonómiájának kulcsfontosságú elemeként kell elismerni a biztonságos és jó minőségű élelmiszerek megfelelő rendelkezésre állásának biztosítása, valamint a működő és ellenálló élelmiszer-ellátási láncok és a kereskedelmi forgalom fenntartása érdekében a jövőbeli válságok során, a Párizsi Megállapodás 2. cikkének (1) bekezdésével összhangban; hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány során szerzett tapasztalatokból okulva és az élelmiszer-önrendelkezés elve alapján gyökeresen át kell alakítani a teljes élelmiszerrendszert, fokozva az élelmiszer-ellátás biztonságát és szavatolva a helyi árak stabilitását különösen a legkiszolgáltatottabb népességcsoportok számára, valamint felszámolva az élelmiszerlánc alacsonyabb szintű résztvevőit károsító tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokat;
22. hangsúlyozza az átláthatóság és a nyomon követhetőség fontosságát az élelmiszer-ellátási láncban, különösen a Covid19-válság és a zoonótikus járványok fényében, és felhívja az EU-t, hogy járjon élen az agrár-élelmiszeripari termékek származására vonatkozó címkézésében;
23. hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány rávilágított a globális ellátási lánc sebezhetőségére, különösen az élelmiszeriparban és az egészségügyben, valamint a regionális értékláncok kiépítésének és a regionális integráció fellendítésének szükségességére; emlékeztet a fejlesztési szempontú szakpolitikai koherencia elve

tiszteletben tartásának szükségességére, amely biztosítja, hogy az európai export ne akadályozza a helyi termelés fejlődését; felhív a helyi élelmiszer-termelés és -fogyasztás előtérbe helyezésére az Unió és a harmadik országok szintjén, amely biztosítja a helyi munkahelyteremtést, a termelők és fogyasztók számára a tisztességes árakat, valamint csökkenti az országok importfüggőségét és a nemzetközi áringadozásokkal szembeni kiszolgáltatottságát;

24. emlékeztet arra, hogy a Covid19-világjárvány által okozott zavarok rávilágítottak a hosszú ellátási láncok fenntartásának nehézségére és a rövidebb ellátási láncokra történő átállás előnyeire, különös tekintettel az állattenyésztési ágazatra, amely jelenleg erősen függ a takarmány és az állatok nagy távolságokra történő szállításától; megjegyzi, hogy az állatok szállításának „zöld sávok” használatával történő megkönnyítésére irányuló bizottsági erőfeszítések ellenére az állatok szállítás közbeni védelméről szóló 2005/1/EK tanácsi rendelet²² helyes végrehajtása a gyorsan változó járványügyi helyzetben nem volt biztosítható, veszélyeztetve az állatjólétet és a járművezetők egészségét;
25. hangsúlyozza, hogy a világjárványból le kell vonni a tanulságokat, újtára kell indítani a növekedés utáni paradigmáról szóló vitát, és a fenntartható ellátási láncokat prioritásként kell kezelni; hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány feltárta a globalizált gazdaság rendkívüli sebezhetőségét, valamint példátlan hatást gyakorol az élelmiszerek és mezőgazdasági termékek globális és regionális kereskedelmére; hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány káros hatást gyakorolt a harmadik országokból származó beszállításoktól függő uniós mezőgazdasági ágazatokra, ezért hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni a rövidebb ellátási láncokat, különösen az alapanyag-szolgáltató helyi élelmiszer-hálózatok és a közvetlen értékesítések tekintetében, amelyek különösen előnyösek lehetnek a kis- és közepes méretű termelők számára;
26. hangsúlyozza a Covid19-válság által az agrár-élelmiszeripari ágazatban az e-kereskedelemre gyakorolt katalizátorhatás fontosságát, és hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy az e-kereskedelem pozitív és ösztönző eszköz legyen, amely nem idéz elő egyensúlyhiányt az ellátási láncban, mivel az e-kereskedelmi vállalatok kiegészítő szereplőként pozícionálják magukat;
27. tökéletesen tisztában van azzal, hogy az európai mezőgazdaságot át kell alakítani, és a termelést környezetbarátabbá kell tenni; mély aggodalmát fejezi ki azonban amiatt, hogy a „termelőtől a fogyasztóig” stratégia és a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó biodiverzitási stratégia ambiciózus célkitűzései, valamint a KAP I. pillére szerinti közvetlen kifizetések meghosszabbított feltételrendszere – hatásvizsgálat hiányában – a KAP költségvetésének a következő pénzügyi terv szerinti jelentős csökkentésével párosulva hatalmas kockázatot jelent különösen a vidéki kisüzemek alapjövendelmére és az uniós mezőgazdasági termelés globális volumenére nézve;
28. véleménye szerint ezzel összefüggésben fennáll a veszélye, hogy a szigorú új környezetvédelmi, éghajlat-politikai és állatjóléti követelmények alá vetett uniós mezőgazdasági termelés nem lesz képes ellenállni a szabadpiaci versenynek olyan harmadik országokból származó termékekkel szemben, amelyek termelőit nem terhelik

²² A Tanács 1/2005/EK rendelete (2004. december 22.) az állatoknak a szállítás és a kapcsolódó műveletek közbeni védelméről (HL L 3., 2005.1.5., 1. o.)

hasznos követelmények, és gyakran kínálnak dömpingelt eladási árakat; hangsúlyozza ezért, hogy a mezőgazdasági ágazat számára csak akkor tűzhető ki új, ambiciózus célok az üvegházhatásúgáz-kibocsátás, a műtrágyahasználat és a növényvédő szerek tekintetében, ha ezt a mezőgazdasági termelés stabilitását és folyamatosságát biztosító megfelelő beruházások végrehajtása és a szükséges technológiák bevezetése előzi meg;

INFORMÁCIÓ A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL

Az elfogadás dátuma	11.5.2021
A zárószavazás eredménye	+: 37 -: 6 0: 3
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Álvaro Amaro, Eric Andrieu, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoş Benea, Benoît Biteau, Mara Bizzotto, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Angelo Ciocca, Ivan David, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Dino Giarrusso, Martin Häusling, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Elsi Katainen, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Colm Markey, Alin Mituţa, Marlene Mortler, Ulrike Müller, Maria Noichl, Juozas Olekas, Pina Picierno, Maxette Pirbakas, Eugenia Rodríguez Palop, Bronis Ropé, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Veronika Vrecionová, Sarah Wiener
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Manuel Bompard, Emmanouil Fragkos, Pär Holmgren

NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁGBAN

37	+
ECR	Mazaly Aguilar, Emmanouil Fragkos, Krzysztof Jurgiel, Veronika Vrecionová
ID	Mara Bizzotto, Angelo Ciocca, Gilles Lebreton, Maxette Pirbakas
NI	Dino Giarrusso
PPE	Álvaro Amaro, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Colm Markey, Marlene Mortler, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik
Renew	Atidzhe AlievaVeli, Asger Christensen, Jérémy Decerle, Elsi Katainen, Alin Mituța, Ulrike Müller
S&D	Clara Aguilera, Eric Andrieu, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoș Benea, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Maria Noichl, Juozas Olekas, Pina Picierno

6	-
ID	Ivan David
Verts/ALE	Benoît Biteau, Martin Häusling, Pär Holmgren, Bronis Ropé, Sarah Wiener

3	0
The Left	Manuel Bompard, Luke Ming Flanagan, Eugenia Rodríguez Palop

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás

INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL

Az elfogadás dátuma	25.5.2021
A zárószavazás eredménye	+ : 29 - : 3 0 : 9
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Barry Andrews, Anna-Michelle Asimakopoulou, Tiziana Beghin, Geert Bourgeois, Jordi Cañas, Daniel Caspary, Miroslav Číž, Arnaud Danjean, Paolo De Castro, Emmanouil Fragkos, Raphaël Glucksmann, Markéta Gregorová, Roman Haider, Christophe Hansen, Heidi Hautala, Danuta Maria Hübner, Herve Juvin, Karin Karlsbro, Maximilian Krah, Danilo Oscar Lancini, Bernd Lange, Margarida Marques, Gabriel Mato, Sara Matthieu, Emmanuel Maurel, Carles Puigdemont i Casamajó, Samira Rafaela, Inma Rodríguez-Piñero, Massimiliano Salini, Helmut Scholz, Sven Simon, Dominik Tarczyński, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt, Marie-Pierre Vedrenne, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Jan Zahradil, Juan Ignacio Zoido Álvarez
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Sergio Berlato, Jean-Lin Lacapelle, Morten Løkkegaard

AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁSA

29	+
NI	Tiziana Beghin, Carles Puigdemont i Casamajó
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Daniel Caspary, Arnaud Danjean, Christophe Hansen, Danuta Maria Hübner, Gabriel Mato, Massimiliano Salini, Sven Simon, Iuliu Winkler, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Barry Andrews, Jordi Cañas, Karin Karlsbro, Morten Løkkegaard, Samira Rafaela, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Miroslav Číž, Paolo De Castro, Raphaël Glucksmann, Bernd Lange, Margarida Marques, Inma Rodríguez-Piñero, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt
Verts/ALE	Markéta Gregorová, Heidi Hautala, Sara Matthieu

3	-
ID	Roman Haider, Maximilian Krah
PPE	Jörgen Warborn

9	0
ECR	Sergio Berlato, Geert Bourgeois, Emmanouil Fragkos, Dominik Tarczyński
ID	Herve Juvin, Jean-Lin Lacapelle, Danilo Oscar Lancini
The Left	Emmanuel Maurel, Helmut Scholz

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás